

НОВА ПОШТА

НОВА ПОШТА
 излази сваког дана ујутру, осим
 понедељника и дана нове године
 Редакција и администрација:
 УВЈЕДЕК, ОРГАНИЗАЦИЈА ТИП ОИ
 Телефон: 39-39. Пошт. бр.: 173
 Чек. рачун код Поште. штед. 16.264
 Месечна претплата: 3.20 динара,
 тримесечна: 9.20 динара

Год. III.

Увједек, недеља, 28 март 1943

Број 68

Американци и Енглези врше нове јаке нападе у Тунису

Осма армија врши преујисавање

Источни фронт: Ништа ново

Немачка Врховна команда саопштава:
 Један непријатељски напад, кога је непријатељ извршио против северног сектора кубанског мостобрана, одбили смо, наневши му крваве губитке и уништивши многобројне тенкове. Осуђени су совјетски напади јужно од језера Ладого. Припремне положаје непријатеља

уништили смо делом већ артилериском ватром. Нове непријатељске надмоћне снаге у средњем и јужном Тунису извршиле су јаке нападе на немачко-италијанске положаје. Нападе смо у тешкој борби одбили, а местимичне продоре отсекли. Немачки борбени авиони извршили су напад на пристаниште у Алжиру, као и на један конвој у

близини алжирске обале. Три трговачка брода погођена су. Енглески бомбардери у току ноћи од суботе бацили су експлозивне и запаљиве бомбе на више места у западној Немачкој. Становништво је имало губитака. Оборили смо три непријатељска бомбардера. Четврти непријатељски бомбардер нао је испред норвешких обала.

Седница Француске владе

Виши, 27 март. — (ДНБ). У Вишију је у суботу пре подне одржана седница државног савета под председањштвом шефа државе маршала Петена. Том приликом председник Лавал претставио је шефу државе маршалу Петену нове чланове његовог кабинета и државне секретаре. Затим је изјавио да су сви чланови и државни секретари верни политици шефа француске државе. Уједно је председник владе Лавал дао изјаву о разлозима који су довели до промена у влади.

Америчке трупе настављају са јаким нападима у средњем Тунису

Најжешће борбе су код Макнасија и Ел Гетара

Берлин, 27 март. (ДНБ). — Мордавна кругова у Берлину о борбама у Северној Африци најавили су у суботу ујутро следеће:

Одбранбена борба Ромелових трупа у средњем и јужном Тунису против јаких и великих америчких и енглеских тенковских снага траје и даље несмањеном жестином. Нарочито се труде јако америчке моторизоване снаге да на околне Гафсо продру у правцу истока. Вероватно да је задатак америчких јединица, које снажно нападају, тај да постигну продор код Макнасија и Ел Гетара у правцу истока до морске обале, без обзира на губитке. Те америчке јединице врше стално нове нападе на положаје које су заузеле снаге сна Осовине у планинском источном од Макнасија и Ел Гетара. Све напори непријатеља остали су без успеха. Шта више, један немачки противнапад имао је за успех значајније освајање терена на северозападним обрвима Дебела, где је немачким моторизованим снагама успело да дођу с боча америчким колоница које нападају. Услед тога Американци су изгубили знатан број топског оружја и већу количину ратног материјала. Између осталог, и 70 тенкова и батерија. Пошто су Американци убили у борбу нове снаге које су довели из западног правца, као и многе тенкове и хаубице, треба рачунати с тим да ће се амерички напад у најкраћем времену поновити.

Енглеска нападачка група која напада у правцу севера од Слане Пустине привидно је мирна услед губитака које је претрпела пређашњих дана. Јужно од линије која затвара надзирање код Дебел-Тагабалја немачке позељаче осматрале су енглеске трупе које се налазе у припремном положају, тако да се и на томе сектору може очекивати продужење великог напада. Немачки и италијански борбени авиони нападали су са усне-

ком америчке и енглеске батерије и колоне које су пристизале. Немачки авиони у више таласа нападали су и уништили 28 тенка као и стотину ватоварених камиона, међу којима је било и више ватоварених камиона топовима и муницијом.

Осма бриџанска армија стављена је пред најтежи задатак код линије Марет

Берн, 27 март. — (БТ). Из главног стана генерала Монтгомерија јављају да је британска Осма армија у својим операцијама против линије Марет стављена пред најтеже задатке. Од њих се тражи истрајност и хладнокрвност. Минирање бојног поља Ромел је необично вешто извршио, те су енглеске трупе стално стављене пред све нова и нова изненађења. На јужном сектору ми стално марширамо по динамиту — рекао је један енглески командир чете. Камењар је одлично сакрио добро постављене мине, додао је енглески командир и већина наших губитака је последица уништавања мина.

Лондон, 27 март. — (БТ). Развој борби у Тунису довео је лондонске војне кругове до уверења да одбранбени систем није обична одбранбена линија, него да је то широк одбранбени појас. У томе појасу се налазе четири места: Марет, Габес, Ел Хама и Матмата. Исти кругови мисле да у томе квадрату има око 80—100.000 људи који држе одбранбене положаје.

Берлин, 27 март. — (БТ). У вези са положајем у Тунису, у Берлину подвлаче да сада није наступила никаква значајнија измена, и да је тренутно настала про-

Сједињене Државе, Енглеска Империја, Кина и Совјетска Унија треба да заједнички иштују како у рату тако и у миру

рекао је Иди у Анаполису

Амстердам, 27 март. (ДНБ). — Енглески министар иностраних послова Иди одржао је говор у Анаполису. Иди је изјавио да Сједињене Државе, Енглеска Империја, Кина и Совјетска Унија треба да заједнички раде у

рату и у миру, и тако треба истражити — на основи уске сарадње слободних народа — зграду будућности. Рат треба наставити све дотле док непријатељ не капитулира, и то безусловно. Енглеска ниуком случају неће завршити рат пре него што не сагласа Јапан. Врхунац рата, међутим, још није дошао и пред савезницима се налазе још оштре борбе у којима треба да сакупе своје снаге до крајњих напора.

Иди је потош изјавио да силе Осовине треба потпуно потући. О будућности Енглеске Империје саопштио је да су поједини чланови Империје потпуно независни, док други иду путем половичне независности. Кина не сме да буде неповерљива према Савезницима, јер ће доћи време када ће се бурмански пут поново отворити.

Према «Полопо ди Рома»

Тунис је важан мостобран за Осовину

Англосаксонци се труде да освајањем Туниса осигурају поморски пут кроз Средоземље

Рим, 27 март. (МТВ). — «Полопо ди Рома» у уводнику од суботе констатује да Енглези и Американци не желе да постигну непосредне територијалне циљеве у Африци, већ је циљ офанзиве у Триполису и садање у Тунису осигурање мирне пловидбе између западног и источног басена Средоземног Мора. Тиме би оскотили поморске путеве које угрожавају осовинске подморнице. У основи узев, за Италију и Немачку Тунис је острво кога треба бранити и по цену тешких жртава. Ове жртве вреди допринети јер Тунис претставља за Осовину мостобран од велике важности.

Питање Средоземног Мора за Енглези и Американце исто је тако важан одговоран проблем, као што је био и пре искрцавања у Северној Африци и офанзиве у Либији. Питање Средоземног Мора по нама не би решило ни освајање јужног Туниса, пошто значајне снаге Осовине и даље одолавају центре за ослабљење демократија од територија на Блиском Истоку. За силе Осовине битно је то да и даље спречавају скраћење саобраћајних путева Енглеца и њихове напоре да таме олакшају тежак положај који у њиховој пловидби изазивају стална мостобрана.

FRANZ JOSEF ГОРКА ВОДА

Порука турске Скупштине енглеском Доњем дому

Амстердам, 27 март. — (ДНБ) Према извештају Енглеске обавештајне службе, на почетку седнице енглеског Доњег дома у четвртак претседник Дома прочитао је телеграм претседника турске Велике народне скупштине, у коме претседник саопштава Доњем дому онај део говора министра претседника Сараоглуа, који је одржао приликом претстављања нове турске владе, а у коме је Сараоглу говорио о енглеско-турским односима. Према телеграму, овај део говора примила је цела Народна скупштина одушевљеним и једногласним одобравањем. Доњи дом је овластиво претседника да у име Доњег дома упути поздравни телеграм турској народној скупштини уверавајући је да енглески Доњи дом придаје велики значај енглеско-турском пријатељству.

„Њуз Кроникл“ тражи успостављање другог фронта

Стокхолм, 27 март. (Стефани) — „Њуз Кроникл“ пише да би опасно било мислити да су совјетске резерве неисцрпне и да Савезници мирно могу да очекују и да одуговлаче са успостављањем другог фронта у Европи. Совјетска Унија пре почетка рата имала је 198 милиона становника. Међутим, у току рата Немци су освојили огроман простор Совјетске Русије, која је велик као Немачка, Француска и Енглеска заједно. На освојеном простору Совјетске Русије живи 50 милиона становника који су тако рећи сви остали код својих кућа и нису се повукли заједно са Совјетима. Сем тога, Совјети су претрпели 5 милиона губитака у мртвима, рањенима и несталима. У току августа 1942 године Совјети су претрпели још велике губитке у борбама код Стаљинграда као и за време совјетске зимске офанзиве на југу и код неуспешног покушаја одбране доњецког базена. Лист даље подвлачи још, према вестима из Чункинга, да Совјети на Далеком Истоку имају још посебно велике војне снаге, које требају да веку једну трећину јавних сувоземних снага. Сем тога, Европа која се налази под контролом сила Осовине има сада око 300 милиона душа, од кога броја бар половина ради у чистој ратној индустрији. Совјети су претрпели огромне губитке у људству и сада имају око 432 до 135 милиона душа. А нарочито велике губитке претрпели су у материјалу и у сировинама. Они су изгубили украјинско жито. Од рудника уложба изгубили су једну трећину, а продукција челика која је у 1940 години износила 20 милиона тона, сада је пала на 10 милиона тона. Од алуминијума Совјети су изгубили три четвртине, а о железничком парку који је био у немачке руке не треба ни говорити. Совјетска Русија добро зна да ће на лето морати да се су-

Кроз ШТАНИУ

Ситуација на североафричком фронту

„Регили Мађаросаз“ пише о положају на североафричком фронту: „Као што је познато, на југу, против Маретове линије, напада Осма британска армија, под вођством Монтоморија, док у Средишњој Тунизији, у правцу Габеса и Сфакса, нападају Американци уз сарадњу енглеских и француских трупа. Ни у Средишњој Тунизији ни код Маретове линије није англосаксонска офанзива досад умела да постигне циљеве. Напади против Маретове линије показале су се као слаби, војници Осме британске армије упали су, додуше, у положаје Осовине, али, су после жестоких борби били суабјижени. Монтоморија је зато регрутирао своје трупе и кренуо сад на нов напад, као што кажу у Берлину, вероватно са јачим снагама него код првог напада. За Маретову линију бије се огорчена битка, — борбе по жестини надмашају ону код Ел Аламејна, досад највећу у Северној Африци. Тарси није веома подесан за борбе са великим војскама, масе тенкова и пешадије досад нису добиле веће улоге, више је дејствовала артилерија и ваздушне снаге. У даљем развоју операција разуме се да ће и тенкови и пешадија доћи до веће улоге“.

„Донауцајтунг“ доноси коментаре швајцарских листова о последњем Черчилловом говору. „Базлер Нахрихтен“ пише да „Черчилује да се овај пројект има врло невољну сличност са бизнисним Друштвом Народа. Европско одељење у будућем Светском савезу би, по Черчилу, водила Енглеска, Сједињене Државе и Совјетска Унија“. На то — према „Донауцајтунгу“ — швајцарски лист примећује да се од та три полицијна Енглеска још тамањ може учлањавати у Европу, док Сједињене Државе уопште не спадају у Европу, а и Совјетска Унија претставља полуазијско подручје. „Уосталом — подвлачи лист — још је врло велико питање да ли би се стале које би настале у случају победе антиосовинских сила, наиме разоружање Осовине, могло овековечити. Искуства Версаја би, свакако, говорила против тога“.

„Донауцајтунг“ наводи затим писање берлинског дневника „Дер Бунд“ о улози малих народа у том Черчилловом Светском савезу. „По Черчилловом гледишту — пише лист — морале би се мале државе окупити у групе, које би онда путем свога изабраног заступника у Савету великих сила поднеле своје жеље. Да ли би велике силе онда уважиле те жеље, стојало би им сасвим од воље. Уосталом, образовање таквих група држава још ни близу не пружа јемство да унутар таквих група влада истовестност мишљења“.

„Пестер Лофт“ доноси из Берлина: „Министар привреде Рајха, д-р Функ, одржао је на седници шафера свију државних привредних установа говор о мобилизацији привредних радних резерва Немачке, која је — како је д-р Функ узводно подвукао — пре неколико недеља започета са највећом енергијом и пожртвовањем људи и жена. „Рат — наглаше је говорник — ствара избор најбољих, најтврђијих, најсвајнијих. Свака радна снага потребна је за тотални ратни напор, ма да и није одмах способна за примену, пошто се дешава један шеструки процес преображавања и преобуке. На крају тога процеса осло-

протетави једној великој немачкој офанзиви и зато је потребно да се што пре успостави други фронт у Европи — пише лист „Њуз Кроникл“.

ЕНГЛЕЗИ МОБИЛИШУ ЕМИГРАНТЕ КОЈИ ЖИВЕ У ЕНГЛЕСКОЈ

Амстердам, 27 март. — (ДНБ) Како јавља Енглеска обавештајна служба, емигранти од 18 до 42 године, који бораве у Енглеској, уколико још не врше војну дужност убудуће ће бити присилним путем мобилисани за британску војску.

Америка је за што скорије уређење граничних питања

Церих, 27 март. (БТ) — Вашингтонски дописник „Ди Тат“ а јавља: Приликом посете Молотова прошлог лета Вашингтону Енглези и Руси поднели су предлог да се отпочну преговори по питањима уређења извозних европских граница. Државе Америке је тада било да ово питање треба оставити отворено. Вероватно се поставља на ово становиште у вали да ће се положај малих држава, које се ослањају на Атлантску карту, поправити. Далас је ситуација друштва.

Како Совјети тако и Енглеска су се одлагале дебате о европским граничним питањима. Насупрот томе, у Сједињеним Државама су увидели да се после рата може моћи калше него са-

да наћи компромис, пошто се Савезници на ратштима заједно боре и треба једни другима да пруже сву војну помоћ. Констатација познатог публицисте Вемена је да Атлантска карта гарантује свима народима прегратне границе. Наша дужност је — пише амерички новинар — да на основу Атлантске карте наш утицај управимо на то да се дебата о граничним питањима не води путем силе, већ путем преговора и узајамног споразумевања. Вашингтон заступа став, што проглашава и на више места. Селмер Велса, да треба што је могуће пре отпочети преговоре, јер би пропунтање могло да утиче неповољно на трајак мир.

Тешко је раскинути (Szakítani nehéz dolgoz)

Одличан мађарски шалви филм
Кинг М., Тот Ј.,
Дајка М., Рајман Г.
и оба Петеша

У сали су инсталирани модерни апарати за грејање двороване

бодити се борба за фронт од помоћних радних снага за наоружање. Прво се морају затворити предузећа која нису важна за рат. На рату коју није важан не сме, најзад, остати ни један немачки човек стваралац. У овој рату неће победити маса, него дух; не највећи број, него најбољи квалитет“ — завршио је свој говор министар Функ“.

„Појес Витер Тагблат“ даје, из Стокхолма, осврт на дебату у енглеском Доњем Дому о намераваним реформама британског „Форев Офиса“ — Министарства спољних послова — које се, према обећању Илча, има темељно преуредити и модернизовати. „После две године припреме — пише бечки дневник — сала је поднела Доњем дому и примљен план за преуређење британског Министарства спољних послова. Пројект је државни потсекретар Ло, син Бонара Лоа, заступао реторском способношћу која би и славном оцу младога потсекретара чинила част. Но то не мена на чвњеници да су обећале револуционарне реформе врло скромне природе, и да се оскудица оригиналности само за нужду може прикрити смељим исказима како убудуће „сваки Енглеа може бити министар спољних послова или посланик“.

„Као једну од битних новина на вео је потсекретар „несталак старе владајуће класе“. „Живот обичног народа и опште људске прилике биле су тој класи непознате, али и мал њихових могућности. То је доба давно прошло“. Друга одлучна еманација развоја је све уже непрепротителне политике са привредом у спољним стварима. Стога ће се убудуће, посебном привредно-политичком обуком чиновника, покушати подћи правтетички и све позванци у сваком погледу, нарочито пак у привредним питањима“.

Истакавши да је тумачење новог плана саслушало у Доњем Дому са допањањем, али и уз полунапавне упадице, „Појес Витер Тагблат“ наводи и ову епизоду: „Леда Астор осетила се увереном због слабијих симпатија које Илч показује питању жена у служби дипломатије. „Питам се — рекла је она јетко — шта каже господин Министар спољних послова о рату госпође Чарлс Кај Шема у Вашингтону“. Хералд Николсон аутор једне познате саркастичне књиге о енглеској дипломатији, приметно је на то, како се наклонили леда Астор, да има, додуше, неузетата, али уопште се мора, свакако, рећи да су „официјалне врлине жена“ на дипломатском пољу савршене“.

Мађарски јунаци

У борбама на Дону личним јунаштвоом и лепим држањем одликовао се капетан Пал Јене, командир једне батерије. Непријатељ је кренуо 29 септембра 1942 у запад великих размера против хонведа, који су се налазили поред села Пережеје. У јаким борбама нестала је муниција једној хонведској чети услед тешких транспортних услова, те је он био присиљен да измакне непријатељу који је нападао јаким снагама. Хонведи, који су се повлачили, дошли су већ скоро у личију наше артиљерије. Капетан Пал се тада са целом батеријом кренуо против надирећег непријатеља и са четири официра, 32 војника и својим одељењем пушкомитраљеза прешао у контранапад. Својом интервенцијом задржао је повлачење немачке чете и пуном снагом продужио са противнападом. Вагра негове батерије поново је отворила пут трупама и противнападу, која је и борби на бајонет одбацила Совјете. Тада је капетан Пал учествовао поново освојеним личију и сам је држао све док није дошло појачање.

ДОЛМЕ УКРАИНАН ЦАЛУНГ-О СОВЈЕТСКОМ ЉУДСКОМ МАТЕРИЈАЛУ

Берлин, 27 март. (МТИ) — Немачки ратни извештаји у току последњих месеци у веома мањој су мерици показивали да су Руси у току зимских напада били у борбу огромне масе, које су вишеструко бројно превазилазиле немачке и савезничке трупе које су им се супротстављале. >Доле Украини Цалунг< сада се у интересантном чланку бави питањем одакле су дошле велике масе Стаљинских војника које су друге зиме руског рата хтеле да савладају Европу. Руси су чували, као одлучно изненађење рата ове велике масе, које су, снабдевене са вероватно много тенкова, напаале немачке и савезничке положаје.

Према немачком гласу, ове трупе су дошле у област Дона и Доњца са Далеког Истока. Већ на почетку руског рата биле су оне у приправности у руским базама код Владивостока на Полуострву Сахалину, на јапанској граници и области Тихог Океана. Руско војно вођство почело је прошлог лета са пребацивањем ових маса на северно ратно поље јужног Сибира. Основани су велики укупни гарнизони, где је допуњено наоружање трупа, велики део је моторизован и обучен модерном техником ратовања.

Мобилизација свих мушкарца способних за оружје у Совјетској Унији природно била је само тако могућа ако су наместо мушкарца свугде постављене жене. Не само да у ратној индустрији раде великим делом жене, већ се употребљавају и на ратној, и посада војних летача, месара и кухиња састоје се из жена.

ПРОДУЖЕН ЈАПАНСКО-СОВЈЕТСКИ СПОРАЗУМ О РИБОЛОВУ

Анкара, 27 март. — (НШТ). Совјетска влада званично је саопштила да је јапанско-совјетски споразум о риболову продужен за годину дана.

У Москви је у четвртак потписан овај споразум.

УМРО СИН ЧУВЕНОГ НАУЧНИКА ДАРВИНА

Амстердам, 27 март. — (ДНБ). Како Енглеска обавештајна служба јавља, умро је мајор Дарвин Леонард, последњи син чувеног научника Дарвина.

На јужном и средњем сектору Источне фронте насавља се преуписивање немачких трупа

Источно од Харкова Совјети су покушали да заузму изгубљене положаје, али су у тешким борбама одбијени

Берлин, 27 март. (ДНБ) — У области немачких нападних операција, на јужном крилу Источног фронта, само на два места било је значајних борби. Источно од Харкова Совјети су се концентрисали снагама трудили да поново освоје доминирајућу висинску тачку, коју су немачке дивизије претходног дана заузеле у тешким борбама. Оштра борба трајала је цео дан, али су немачки гренадери задржали своје положаје и до вечери одбили непријатеља далеко иза показаних положаја.

И јужно од Бјелгорода покушали су Совјети да продру са тенковским и стрељачким одредима у новоосвојене немачке положаје. Међутим, немачка одбрана је и овде одбацила непријатеља и нанела му тешке губитке. Уништено је 14 великих совјетских борних кола још пре него што су изнашли издан метак.

На осталим деловима фронта дан је прошао мирно. Само југозападно од Орела дошло је до локалних борби за изостављена немачка уоришта. Од нападних совјетских тенкова немалко противтенковско оружје уништено је 23 тенка.

Истовремено на јужном крилу и на јужном сектору средњег фронта насавља се планско преуписивање немачких трупа. Овде су Немци сакупили много нових пешаких дивизија и тиме ставили пред нове задатке нападачке одреде. Са совјетске стране увидела се велика опасност нове немачке иницијативе, јер су отпочели на широком фронту са радњима на уштановању, што показује да ове ратнају свакако само на одбрану. Пошто за време планске немачке евакуације болшевицима није није успело да омету, односно утичу на немачке покрете, немачке дивизије свугде су се утиротиле у линијама које су претходно у том циљу одређене и наглашене. Тиме је за Совјете на ширини више стотина километара настао врло неповољан оперативни положај.

Совјетски напади код Ленинграда и јужно од Јевова Ладого осетно су опали и нису променили карактер локалних акција. Ове нападе немачке трупе су свугде одбиле већ у предпостору и тако успешно разбиле да су совјетске групе ове изгубиле 9 тенкова. Далекометна артиљерија којом добро управљеном концентрисаном ватром уништила је неколико наглашен железнички мост на Нени.

Немачке ваздухопловство учествовало је са великим успехом у свим

борбама. Велики одреди авиона су у близини фронта непријатељске транспортне трупа и ратног материјала. У граду Батајску и на путама око њега бомбама су дигли у ваздух три воза који су преносили муницију, а један воз који је преносио погонски материјал претворен је у пламено море. Дуж доњег тока реке Доњца и у околини Бјелгорода немачки авиони

разбили су совјетске тенкове и стрељачке батаљоне који су били у приправности. Уништили су бар шест совјетских тенкова. Погодима бомбама за дуже време омењени су совјетски транспортне трупе и материјала у правцу југ-север У околини Стаљинграда ескадриле немачких борбених и ловачких авиона растуриле су совјетске трупе у приправности.

ЕНГЛЕЗИ ПРИЗНАЈУ ДА СУ ИЗГУБИЛИ 4 БОМБАРДЕРА ПРИЛИКОМ ПОСЛЕДЊЕГ НАПАДА НА НЕМАЧКУ

Амстердам, 27 март. — (ДНБ) Британска обавештајна служба јавља да је енглеско Министарство ваздухопловства објавило данас у Лондону да је приликом напада у току ноћи од петка на суботу, извршеног на нека места у западној Немачкој, изгубљено 4 бомбардера. Сем тога, Енглези су изгубили још два ловачка апарата.

ПРЕД ОСНИВАЊЕМ БУРМАНСКЕ ВОЈСКЕ

Будапешта, 27 март. (НШТ) — Посету Токију привременог комесара Бурме сматрају необично важном и са војног становишта у вези са ратном ситуацијом у источној Азији. Том приликом дошло је до разговора о успостављању нове бурманске војске. Организација бурманске војске трајно вероватно дуже времена, пошто су тек започете предрадње. На сваки начин наступило је важан момент, пошто су Јапанци успели да стекну велико поверење бурманског народа и да пре него што успоставе своју војску прео разговарају са Јапаном. Није реално приближавању Бурме и Јапана овако последње бомбардовање Рангун. Енглески бомбардери у току последњих месеци приликом сваког бомбардовања бацали су своје бомбе само на квартали за становање, болнице и опоменике. Ни Бурманци ни Јапанци не мисле да ће се у најкраћем времену бурманске и јапанске трупе заједно борити, већ бурманску војску очекује нова значајна улога. Бурманском војском вршиће се транспортовање ратног материјала, осигурање друмова и мостова. Услед тога ослободиће се значајне јапанске снаге које ће се моћи употребити на другом месту у борбу. Јаче операције од стране Јапана настаће тек по промени мишљења.

НЕМЦИ НАПРЕДУЈУ СЕВЕРОЗАПАДНО ОД КУРСКА

Берлин, 27 март. — (МТИ). Немачка телеграфска агенција јавља да су немачке снаге које нападају северозападно од Курска, нарочито тенкови и немачки гренадери, 26 марта освојили даљи простор. У тим борбама немачке јединице уништиле су 21 совјетски тенк.

— 000 * 000 —

У БУДАПЕШТИ ЈЕ САХРАЊЕН ШЕФ ПРОВИНЦИСКЕ ПОЛИЦИЈЕ

Будапешта, 27 март. — (МОТ) У суботу у подне сахрањен је у Будапешти д-р Јесенски Андор, м. кр. полициски велики капетан. Погребу је присуствовао д-р Керестеш-Фишер Ференц, министар унутрашњих послова и д-р Елијаши Шандор, велики капетан будапештанске полиције.

— 000 * 000 —

СОВЈЕТСКИ ГУБИЦИ ПРИЛИКОМ ЈАНУАРСКЕ ОФАНЗИВЕ НА МАЂАРСКОМ СЕКТОРУ ИСТОЧНОГ ФРОНТА

Будапешта, 27 март. (МТИ) — На војних кругова службено се саопштавају веродостојни подаци о совјетским губитцима које су претрпели у току борби на хонведском фронту у току месеца јануара. Групе мађарских армија које су учествовале у борбама објавиле су јединствен извештај. У извештају се констатује да су хонведи на своме сектору фронта разбиле противтенковским оружјем и контраавионском артиљеријом и обеспокоили 150 непријатељских тенкова. То се још све десило за време првог дела борбе. Та чињеница доказује да су Совјети изгубили главнину својих тенкова, пошто у другом делу борбе совјетске операције није претрпели ни један совјетски тенк, а совјетска пешадија опрезно је напредовала. Контраавионска артиљерија оборала је 22 совјетска авиона и тада се узео у обзир број совјетских авиона, убијених у борбу, и срани са бројем које је оборила мађарска контраавионска артиљерија, јасно се види необична спремност и велика способност мађарске контраавионске артиљерије.

Претседник Јапанске владе о сарадњи са Осовином

Токио, 27 март. (ДНБ) — Генерал Токио одржао је говор у Парламенту о независности Бурме и о тим у вези говорио је о својој посети Ван Чинг Веју и Националној Кини. Поднео је извештај о својим разговорима са кинеским вођама о заједничком поједи рата и о пријему јапанских планова у Кини. Цео кинески народ убеђен је у заједничке интересе и хоће да сарађује на ојачању државе. Затим је генерал Токио говорио о европским приликама и установио да је борбама дух савезника Немачка и Ита-

лијана јачи него икада. Затим је учинио да су државе Велике Источне Азије у својој савезу са европским државама у знаку узајамног потпомагања и сарадње, и да је та сарадња стално у порасту. Затим је Министар прототодник установио да се и спољно и унутрашња политичка ситуација Јапана стално поправља. Ако би се појавило било какве препреке, јапански народ ће их савладати и све учинити да дође до крајње победе.

У сваку писмо-предаштуру! 304
 Свако писму и сундукрета
 Ради скривања уговора о про-
 дукцији заинтересовани неке
 се обратити нашим писменим
 сувиноводницима или
 непосредно творцима:
 Клајн Вилмош творница ула
 Уварбас

Вестник

НЕДЕЉА, 28 МАРТ 1943

ПРЕДАВАЊЕ ИЊИЖЕВНИКА Д-Р СВЕТИСЛАВА СТЕФАНОВИЋА У УЈВИДЕКУ

У недељу по подне у сали Црквене општине

Орсица читаоница у Ујвидеку приређује у дворани Орсице православно црквене општине (Јоанс Мор улица бр. 2) у недељу 28. а. м. у 17.30 часова по подне књижевну везу. Претседник Орсице читаонице, народни посланик г. Милан Ј. Поповић, даће уводну реч, а читаће г. д-р Светислав Стефановић, књижевник а песник одржаће предавање о утицају утврђених Срба на наш културни развој. Улаз је бесплатан. Управа Орсице читаонице рачуна да ће на та публика својом обилном посетом омогућити успех ове прве наше културне амањације.

— Народни посланик г. д-р Елемер Корањи произведен за витеза. Јуче је у Зомбору пред жупанским капетаном витешког стола положио заклетву г. д-р Корањи Елемер, народни посланик и римокатолички жупник из Ујвидека. Г. д-р Корањи провео је цео прошли светски рат као војни свештеник и добио већи број одликовања. Г. д-р Корањи је прва личност из Ујвидека која је произведена за витеза.

— У понедељак заводи се летње време. Као што је већ раније јављено у понедељак, 29 марта заводи се поново летње време, то јест часовници се помичу за један час напред. То ће се извршити у 2 часа ујутро, када ће се сви часовници намесити на 3 часа. Паралелно са увођењем летњег времена министар хонведа одредио је да се такође од 29 марта и замрачење помакне за један час, то јест да буде у 9 уместо у 8 часова увече.

— Земљотрес у Букурешту. У Букурешту је забележен 25 марта у 4 часа и 52 минута лакши земљотрес.

— Месари морају 1 априла предати одређене количине масти. Апровизорионално звање града Ујвидека саопштава и извештава све месаре да услед техничких потешкоћа неће се извршити предаја масти 29 марта. Пријем масти одржаће се 1 априла о. г. у 9 часова пре подне у бадларском звању.

— Обућарска секција занатског удружења одржаће седницу. У понедељак увече у 7 часова одржаће се седница обућарске секције Занатског удружења у друштвеним просторијама. Позивају се сви чланови да безусловно присуствују овој седници.

— Први даљински брак у Топоља склоњен је у четвртак. Илона Маргита Канчар склопила је даљински брак са капларом Берћом Киш који је на Источном фронту.

— „Незваничне“ нијане у Сабадки опет су изстрадале у петак. Полиција је извршила рацију у појасу града, на је запленила преко 3.000 јаја, много млека, скорупа, сира и разних пољопривредних производа. Ствари су изнете на пијаци, где су продате по максимизованој цени.

У току последње четири године ратно ваздухопловство постигло је циновски напредак

Занимљив чланак швајцарског листа „Газет д Лозан“

У најновијем свом броју „Газет д Лозан“ доноси опширан чланак у коме се описује развој ратног ваздухопловства у току ове последње четири године откако је рат почео. Лист констатује да је ратно ваздухопловство извршило дивовски напредак у погледу способности авиона, тако да се може рећи да ратни авиони из 1942. од локно 1943 године знатно преманају све квалитете ратних авиона из 1939 године. Тако, на пример, 1939 године највећа брзина ловачких авиона претпоставља се 500 километра на час. Данас ловачки авиони постижу 700 па и више километара на час. „Длафон“, т. ј. највећа висина летњања ловачких авиона, била је око 8000 метара, док данас ловачки авион постиже висину и од 14.000 метара, благодарем специјално конструктивним моторима.

Природно да је и наоружање бомбардера и ловачких авиона много јаче данас него што је било пре четири године. Рачуна се да данашњи ратни авиони имају четири до пет пута јаче наоружање него они 1939 године.

А шта да се каже о бомбама. 1939 године најтеже авионске бомбе износиле су 900 килограма — јер теже бомбе авиони нису могли да носу. Међутим, узаритијом снагом авиона

и појачањем њихове намености већ у лето 1940 године употребљене су бомбе од 1.000 килограма, чија је тежина постепено повећавана па две, па у најновије време и на четири хиљаде килограма.

Нарочито ефективно средство ваздушног напада су и запаљиве бомбе, које су испуњене једном смесом нитроглицерина, огромног калчука и фосфора, тако да кад бомба падне она се распадне, тежност разлије, а фосфор, долазним у додир са ваздухом, пали се и запаљује запаљиву смесу. Постоје бомбе које су комбинација оксидованих и запаљивих бомби, а које такође претстављају страшно разорно средство.

Лист у овом чланку додаје да код бомби најтежег калибра није ни потребно тако прецизно гађање, јер је њено разорно дејство тако страшно да она дејствује у широком кругу од места где је пала.

Занимљиво је да лист ништа не говори о гасним бомбама, иако је познато да постоји једна међународна конвенција да се гасне бомбе не употребљавају, али исто тако је познато да су зарађене страве спремије и у овом ратном наоружању. Да ли ће доћи до употребе овог најстрашнијег оружја — то се не зна...

— Спремачица вагона присвојила највећа ситуација бутоне. У градску застављеницу у Сабадки дошла је јуче једна спремачка ожевана жена да заведе пар швајцарских тражила је на тих задим од 200 пенга. Чиниоци која је прелино бутоне видео је да су прво окупирали и да је њихова вредност 2000 пенга. Она је се ухватила срдитијом то је одмах позвао полицију да доведе у застављеницу. Непоштовање се да је она изаша из. Министарство, спремачка МИБ-а. Непоштовање је извршено да је извршено извршено у Будапешти а изаша је извршено да је извршено у једном извршено пре извршено у једном извршено. Министарство пре извршено МИБ-у оно што је је то била дукитност, него не је задржала себи. Није изаша да је извршено извршено тако извршено и извршено је до оно извршено 3—300 пенга. Полиција је Министарство извршено да слободу, али је извршено не извршено извршено. Непоштовање се извршено од извршено извршено да се одних две полицији у Сабадки.

— Радно време благајне Артеског једног купатила у Ујвидеку. Благајна Артеског једног купатила отворена је свакодневно од 8 до 11 часова, а недељом од 7 часова ујутру до 11.30. Недељом по подне и недељаником купатило не ради.

— Удружење домара у Сабадки одржало је своју годишњу скупштину. За претседника је изабран Пал Рихања. Скупштина је присуствовао и земаљски претседник из Будапеште.

— Скуп хлеб. Окружни суд у Сабадки осудио је на 15 дана затвора Ласла Шаги трговца због тога што је продавао хлеб без карте за 1.20 пенга килограм. Осим тога осуђена је Маргита Ирмеш сељациња на новчану казну од 200 пенга зато што је јаја продавала по 30 филера комад.

— Други течај за машинисте сејачица и вршањих машина. Средња техничка школа приређује други течај за обуку машиниста сејачица и вршањих машина. Течај почиње 2 априла пре подне у 8 часова у школским просторијама. Школарина износ 32 пенга. Течај траје отприлике 10 дана. Сви који желе да учествују на течају иска донесу са собом своју критерину и полицијски пријавни лист. Уписати се на течај може и путем поште. Исто тако може се послати и школарина. Пријаве прима управа школе пре подне од 8—12 у својим просторијама, Ујвидек, И Ракоњи Ференц улица бр. 75.

— Преки суд за свакога ко ма и нехотице запали шуму. У последње време била су два велика шумска пожара у Сабадки. Две младе шуме су пале жртвом ватре. Изгледа да су у оба случаја непознати људи запалили шуму тако да су у пролазу кроз суву шуму бацали цигарету. Град је претрпео огромну штету од ових пожара. Градски начелник је упозорио у једном огласу становнике, да у шуми, ни поред шуме не баце цигарету или шибицу која гори, да ни на други начин не створе ватру, јер ће у том случају бити повелени пред иреки суд.

Нажња!!
Ако волите да читате добре и лепе приповесте из живота наших Бачана, само одмах поручите књигу
— СЕДМЕРНЕ ПРИПОВЕСТИ —
Испани-А. Поповић, Ада, Хуљаци Испани 19
У претплати стаје свага 4— пенга.

СВАКИ
БРОЈ ИЛУСТРОВАНЕ
Хебете
СТАЈЕ САМО 30 ФИЛЕРА
ИЗЛАЗИ СВАКОГ ЧЕТВРТАКА

— Ко се не повинује прописима замрачења, на железници, биће скинут са воза. Управа МАВ-а саопштава да композиције које се налазе на отвореној прузи могу бити у свакоме тренутку нападнуте из ваздуха. У случају ако композиција није потпуно замрачена и та мала светлост може да служи као полазна тачка за напад непријатељских авиона. У интересу је саме публике која путује, да се вагони одмах замраче, како наступи ноћ. Потребно је да сви слушају упутства железничког особља и да се безусловно њиховим наредбама повинују. Путничка публика за време замрачења нека не гледа кроз прозор и нека не скида боју са стакла која су обојена. Да би публика знала у коју станицу воз улази, кондуктери ће објавити сваку станицу. У случају да услед пренапнатости возова не могу да прођу све вагоне, то ће кондуктери када воз стане, поред композиције по неколико пута викнути име железничке станице. Уједно управа МАВ-а саопштава да су путници одговорни за замрачење кунае и ходника. Онај путник који се не повинује наредбама замрачења, на првој станици биће скинут са воза и предат надлежним властима.

— Савна пензионерина којима није исплаћена пензија за април 1941 године, драго је познато исплатити пензије. Савнадрено је Нова пензија почела да се посплати Сабадки г. г. Волкер, Војнич и Калмар обривају са молбом министру финансија да се овим пензионерима којима исплаћена није исплаћена за месец април 1941, та пензија исплати. Сада је на министарства финансија обавештен г. Волкер, народни посланик да је г. министар ухватио ову молбу и да ће овим овим државним пензионерима којима није исплаћена пензија за април месец 1941 године бити исплаћена у велики оне пензије коју су притили од српске југословенске државе. Савна државник који није исплатио пензију за месец април 1941, треба да поднесе молбу и своју пензионерину исплатити као жокос да пензију исплати.

— Поскупили дијаманти у Енглеској. Фински лист „Илта Саномет“ јавља из Лондона да су Американци купили у Енглеској бриљаната за 10 милиона фунти стерлинга. Услед куповине тих размера, поскупили су бриљанти за 30—50%.

ПОРУКЕ ЗА БАНАТ

Уј Напа мађарски лист који излази у Ујвидеку има дозволу за рвотурања у Банату. Својим познаницима и родбини можете послати поруку у Банат путем огласа у листу „UJ NAP“, Ujvidék, Erzsébet tér 5. Огласи морају бити састављени на мађарском језику. 639

— Умро вођа немачког спорта фон Чамер унд Остен. Јављају из Берлина, да је државни секретар за спорт фон Чамер унд Остен напрасно умро 25 марта у 55-ој години после краће болести. Скоро пре 10 година добио је задатак да реорганизује цео спорт у Трећем Рајху. Његове реформе у спорту служиле су за пример и другим државама. Његов је успех дошао до изражаја на олимпијским играма одржаним у Берлину 1936, када је немачка омладина такорећи однела све награде. За време рата бавио се са његовањем рањеника и пружањем помоћи.

— Луткарско позориште отпочиње рад. Дечје луткарско позориште маријети у Левенте дому отпочеће са својим представама у недељу, 28 марта, у 3 часа по подне.

— Фолксбунд приређује концерт „Војничка помоћ“. За немачку народносну групу у Бачкој вођство Фолксбунда приређује у недељу, 28 марта, под геслом „Војничка помоћ“ сабирну акцију за породице немачких војника из Бачке. Акција се проширује на целу државу, где има Немаца, чланова Фолксбунда. Поменути акцију отвориће у недељу по подне у 3 часа у великој дворани Левенте-дома Сеп Шпрајцер, народни посланик и гаулајтер за Бачку. — Тога дана ће из свих крајева Бачке организовани чланови немачке народносне групе доћи у Ујвидек, где ће пре подне приредити велики дефиле. По подне у 5.30 часова фамфара бачких Немаца приређује велики концерт у корист ове сабирне акције.

— АДВОКАТСКА ВЕСТ. Д-р Душа Иштван, адвокат у Жабљу вратио се са војне дужности и наставио је рад у Жабљу у улици Хетлер Алоф ул. бр. 35. 759

— Украли одело. Из стана Јована Богдана, Пироши ул. 31, непознати крадљивци украли су одела у вредности од 50 пенга. — Непознати крадљивци украли су из стана Сабо Марије, Мађаш ул. 29, разна одела у вредности од 60 пенга.

— Појео сапун на се бацно под локомотиву. У Кањизи извршио је самоубиство на чудан начин тамошњи становник Милан Ласло стар 33 године. Прво је појео комад сапуна, па пошто од тога није наступила смрт, бацно се под точкове локомотиве и тако докључао свој живот.

Хитно се продаје 722
Фабрика кудеље
у Силбачу. Обратити се
Vučković Amato, Padova
via Carlo Leoni 5 A, Italia

Апел људима доброг срца

МОЛЕ ЗА ПОМОТ

Бука Марић, Стапар, Виз ул. 78, стар 51 годину, самохран, одузете су му руке и ноге те је неспособан за сваки рад. Моли добре људе да га помогну.

Катанић Јела рођ. Шондин, Стапар. Живи у врло бедном стану пошто јој је муж у ропству а отац болестан, Станују у туђој кући. Моле добре људе да им помогну.

Радојка Тулантић, Чурог, Лехел ул. бр. 9. Сирота, стара 23 године, надржава сама троје деце од 5 и 3 године и једино од 5 месеци. Пошто су јој деца болесна, умолава људе доброг срца да је помогну.

Сима Тапавица, Чурог, Гембеш ул. бр. 35. Болестан је, остао је без средстава за живот, живи у врло бедном стану те моли добре људе да му помогну. Прилоге слати на Српско православно парохијско звање Чурог, за Симу Тапавицу.

Уд. Веселинка Секулић, Тител, Дамјанић Јанкош улица 13. Сирота надничарка, има двоје деце, једино од четири а једино од годину и по дана. Станује у кирији. Не може да заради толико да испрани своју породицу, те моли добре људе да је помогну.

Јован Лазнић, Тител, Бардоши Ласло улица бр. 90. Има стару жену која није за рад. Он сам једва да нешто види. Стар је 65 година. Они му је у немачком заробљеништву, те је принуђен да тражи помоћ од добрих људи.

Паја Радноћ, Чурог, Мађаш Кирил улица бр. 13. Старца од 76 година, слеп је, има стару жену, која није ни за каквог рад. Обоје живе код кћери која је и сама сирота, те моле добре људе да их помогну.

Емилија Радојевић, Мохол, Марија улица 31. Муж јој се налази у немачком заробљеништву, те сама надржава четворо мале деце од 13, 12, 10 и 2 године. Нема ни своју кућу, надничарка је. Од 26 новембра 1942 па до 8 фебруара 1943 године примила је од Црквено општине из Мохола припомоћ од 180 пенга, но како живи под врло тешким околностима, моли добре људе да јој помогну.

Бранка Зоснић, Мохол, Томпа ул. бр. 42. Муж јој се налази у немачком заробљеништву, а она надржава петоро деце од 12, 10, 9, 7 и 3 године. Нема своју кућу. Прима помоћ од политичке општине 5 пенга месечно а од Црквене општине из Мохола је примила од 26 новембра 1942 па до 8 фебруара 1943 године 140 пенга, па како је то све мало за живот, моли добре људе да је помогну да испрани своју нејаку децу.

Милена Крул, Мохол, Јохан Мор ул. бр. 16. Има четворо деце, муж јој је у немачком заробљеништву. Од Црквене општине у Мохолу примила је од 26 новембра 1942 па до 8 фебруара 1943 године 259 пенга. Но како је то све мало да испрани толику породицу, моли добре људе да јој помогну.

Милена Бајић, Ујвидек, Сегн Јозеф улица бр. 1. Старца од 81 годину, живи код свога сина радника који је и сам 50 година. Имају своју кућину, један син који је надржавао налази се у заробљеништву. Пошто јој син тешко може да нађе после моли добре људе да јој помогну у њеној старости.

ТРАЖИ ПОСЛА
Свеа Брцанов, Ујвидек, Дуговић Андран улица 57. Пошто је беспослов радник тражи посао било посла.

ПОЗИВАЈУ СЕ да дођу у редакцију:
Јаша Болонов, приватни чиновник из Ујвидека.
Позива се г-ђа Рајнетић из Ужони улице да дође у нашу редакцију.

ПРИЛОЗИ за „Општи фонд“:

Иванка Беланоски, Ујвидек, 10.— п., Оагица Машилов, уч. У разар. основне школе, Опаланка, 6.—, К. К. Ујвидек 10.— пенга (даваће сваког месеца). Ученици-це из Опаланке свега 46.— пенга. Прилагачи су: Нада, Милованов 10.—, Ашица Адамов 2.—, Миодраг Јовићки 1.50, Богољуб Јерков 1.30, Малета Ристић, Тима Шоковић, Сава Шоковић, Сава Грујић, Ваца Казанчов, Вена Марковић, Љубица Марчиновић, Љубица Боронки, Милица Јанић, Јулијана Јанић, Станка Бацлић, Љубица Петрић, Војана Бокић, Војана Радосавић, Драгољуб Плавић, Давида Лазнић, Иван Вукадиновић, Бранко Цветковић, Милан Деспотов по 1.— пенг и другова. — Николчић Александар уч. послао нам је сакупљени прилог у III, IV, V и VI разреду држ. осн. школе на селашку Буховцу — Зомбор. Прилагачи су: Лазар Николић 5.—, Љубица Мијић, Кивка Опанчаров, Љубица Шљукећ и Мирослав Мијић по 3.— пенга, Станмир Мијић, Анђелка Мијић, Милена Д. Мијић, Десимир Дедаћ, Јустин Настасић, Миливој Б. Мијић, Оредоје Мијић и Теодора Лазнић по 2.— пенга, Страхомир Човић, Светислава Зечев, Никола Милетић, Љубица Милетић, Бурђина Лазнић, Станка Брбачкић, Вујадин Јанатовић, Иштван Октав, Чедомир Настасић, Светислав Ј. Мијић, Радојко Каралић Јован Лазнић, Лазар Лазнић, Ђорђе Галетић, Јован Јанатовић, Никола Мијић, Ђорђе Петров, Гојко Човић, Станко Зечев, Маринко Лазнић и Гојко Настасић по 1.— пенг, Лазар Миросављев, Гојко Мијић, Бранислав Дедаћ, Видосава Бандобранска и Марија Каралић по 50 фид. — Уместо пенга на одар пок. колеге гостиничара Ђене Бемпалац из Овербаса за „Општи фонд“ прилагачи су: Светозар Матећ, Славо Шуваков, Бранко Цвекчић и Сима Шуваков по 10.— пенга, Петар Кол и Мирољуб Јованов по 5.— пенга, Иван Марјанов 3.—, Славо Калански 2.—, Н. Н. 1.— п., укупно 56.— пенга.

ЈЕДАН ЛЕП ГЕСТ

Спремајући се за св. причешће ученици-це средње трговачке школе сакупили су између себе 140.— пенга за свога свирачког друга Радојана Надрљачког, уч. I разреда. Трговачке академије, те је отац у ропству, и лично му продали.

ЗАХВАЛНИЦЕ:

Перса Узелић захваљује г. Јовану Топовићу на посланих јој 10.— пенга. Стеван Фратуџић и Душан Рукоски захваљују г. Јовану Топовићу на послатом им прилогу од по 10.— пенга и Општом фонду „Нове поште“ 40.— пенга. Смиља Шуков захваљује г. Плачићу из Бугарском на 8 пари вапуча. Светислав Живанов захваљује „Новој пошти“ на послатом прилогу из Општег фонда, као и г. Петру Игићу на 15.— пенга, те г. Миливоју Кузману 1.— пенг. Емица Спајић из Обоца захваљује на прилогу који су сакупили и лично јој предале Софија Сварчевић и Љубица Божић. Прилагачи су: Шандор Сварчев 10.—, Младина Мишковић 5.—, Светозар Божић, Була Садан, Иштван Палић, Паја Пестик, Лајош Хусак по 5.—, Ференц Галик 4.—, Јозеф Радотовић 3.—, Здравко Ђосавић, Стеван Тобић, Шандор Ковач, Антал Клошак, Јова Бурић, Милан Керерић, Војан Трајаић, Јован Бауковић, Милорад Пајић, Рада Ж. Алексић, Јене Хусак по 2.— пенга, Мита Цвалов, Милан Нај, Душан Аљемов, Нера Вајтаноски, Илеш Ковач, сви по 1 пенг. Укупно 74.— п.

trgovina ручних радова и по модне робе
Ujvidek
УЈВИДЕК, II. Ракоци Ференц пут, 6. Тел. 34-42.

Нови 50-ти

план Мађарске краљевске државне класне лутрије

пружа небројене могућности јер једном срећком у срећном случају може се добити:

700.000

пенга
Премија:
400.000 п.

Главни згодици:

300.000 п.

100.000 п.

70.000 п.

60.000 п.

2 x 50.000 п.

2 x 40.000 п.

надаље још:

30.000 п.

597 **16 à 20.000 п.**

27 à 10.000 п.

Укупно 10,810,000 пенга

Службена цена срећке прве класе осмине четвртине половине цео 3.50 п. 7 п. 14 п. 28 п.

Срећке се могу добити код свих главних продаваца!

Свјки број има подједнаке могућности добитка!

Почетак извлачења 10 априла

— Убица Хиршфелд Елзе предат државном тужиоштву. Како је полицијска истрага против Шаце Вргунског, убице рентијерке Хиршфелд Елзе, потпуно завршена, полиција је Вргунског предала овдашњем Државном тужиоштву на даљи поступак.

— Не заборавите! Поуздана једина Човић Оптика-фото свему најбоље пружа. Ујвидек, Палаза Рекс, 2163

— На лађи, која је вршила превоз Јевреја из Бугарске умрло је двоје старих. Јуче је стигла у овдашње пристаниште лађа „Цар Душан“, која сада врши превоз Јевреја из Бугарске за северне крајеве. Ово пресељење организовала је немачка војска. Јевреји се налазе на једном шлепу, који вуче лађа „Цар Душан“. У близини Ујвидека умро је на лађи Мордан Јосиф Абрахам, стар 65 година и Ребека Ролриг Јехуда, стара 82 године, па је лађа заустављена и они су овде сахрањени, и одмах после тога лађа је напустила пристаниште Ујвидека.

— Смрт од нића. Петар Недић, надничар дошао је прекјуче пијан кући у свој стан Крамер Шандор ул. бр. 93, и легао. Укућани су ујутру приметили да је мртав. Лекарским прегледом је утврђено да је Недић умро услед тровања алкохолом.

— Покрао дечје капуте из ходника школе. Док су се ученици и учитељи налазили по учионицама непознати крадљивац увукао се у Основну школу у Апоњи улици, и одавде из ходника украо више дечјих капута и неке дечје играчке. Управитељ школе поднео је пријаву полицији, која трага за непознатим крадљивцем.

Линија Марет

Линију Марет изградиле су Французи да би бранили свој афрички посед на јужној обали Средоземног Мора, као што су изградиле и своју Мажино линију да заштите своју источну границу. Када је Линија Марет довршена у јануару 1939 године претседник француске владе Даладје објавио је као систем утврђења Марета.

Између линије Мажино и линије Марет велика је разлика у техничком погледу. У Африци песак је поставио сасвим друге услове и ставио више тешке пред велике проблеме да изграде још једно чувено утврђење и да искористе сва модерна техничка средства за одбрану. Линију Марет градио је генерал Морин. Морин није био војничар као Мажино, већ је био војник и командант туниских инжињерских трупа.

Линија Марет у Тунису лежи 40 километара југоисточно од Габеса, почиње на морској обали и иде југозападно 35 километара, а затим у правцу севера. Да би пружила јачу одбрану и одговорила постављеном циљу, утврђење су и оазе у близини тропикалне границе Фун Татхуви и Бен Гардана, а исто тако и варош Меденин. Линија Марет, како је то штампа објавила 1938 и 1939 године била је изградена са жичаним препрекама са четврим нивоом митралјеских гнезда. Сем тога изградени су велики магацини за муницију и животно намирнице и подземне ходнице. Линија је најјача на месту где се укрштавају друмови који везују Габес и Меденин. Лево и десно од друма налазе се заседе за тенкове и то изградене необично компликовано, тако да се линија Марет на том месту не може ни приближити. Гвоздени шипови човечеј висине испреплетени су бодљавом жицом. Негде пет, а шта више и шест таквих жичаних препрека има на пешчаном и влажном терену. То су све подаци немачког војног стручњака Х. Г. фон Штаудина, који је у јануару 1939 написао један чланак у „Берлинер Локалцајтер“-у. Међутим не зна се да ли је линија Марет отада појачавана. Француска статистика, као уопште свака статистика, говори о Марет линији у бројевима који се уопште не могу ни схватити. Ако неко и уме да се снађе у статистички шпак неће моћи да утврди колико је вагона бетона уграђено у линију Марет.

Значај линије Марет потврђује чињеница да ју је разгледао и обилао претседник француске владе Даладје. То није била само обична посета, него и војничка демонстрација. Један француски војни стручњак писао је у Тајмсу још 1939 године о туниском питању. Он је рекао да се Тунис може напасти и са мора и са сува. Италија је од Туниса свега 250 километара, а од Габеског залива 600 километара, што је мала раздаљина, тако да се може спречити искрцавање. У простору Бизерте може бити да је искрцавање лакше, али јака утврђења која се налазе у претопштини, а исто тако и према заливу Бизерте, олакшавају свакој сличној акцији вољу

Одгајивање ангора кунућа

Ангора кунућа заузимају међу признатим привредним расама пето-них величина посебан положај: то је једини животиње ове врсте које већ за живота даје трајан принос, наиме вуну. Али само високо вредносна вуну даје добар доходак. Да би се то постигло, морају бити испуњени неки предуслови. Данас ћемо да разгледамо стају ангора зечућа.

Отаја мора бити доста пространа. За свако одрасло грло рачуна се појединачно одељење са основном покривном у износу од 80 × 30 цм. Величина нека наноса, при сламној простирци, 55 цм, а пре решеткама 65 цм. Испуста, спољна стаја за прапоруку су, да би кунућа остали здрави и отпорни. Сува хладноћа не штоди, али од промаје и алаге морају кунући бити заштићени.

Иначе, стаје за ангора зечућа израђују се и постављају као што је то случај код других раса кунућа. Но врло је важно претом питање пода (платоса), да би се животиње могле свагда чисто држати. Зато су боље решеткасте подлоге него сламна простирка, пошто се у овом другом случају длака — крзно — лако упрља. Узимамо или жичане решетке, са шестоугаоним, 2 милиметра дебелим и 17 милиметра широким жичаним сплетом, који прикачимо на четворостране летице широке 2,5 цм, а високе 5 цм, или пак пречаге од дрвених летица, али чији међусобни размак мора бити голими да измет може доспети до пропада кроз њега. Добро је да су горње летице летица удешене мало угоро на доле, да би измет и мокраћа могла лакше пролазити. Код жичаних подлога потребне су и дрвене даске, да не би кунућа стално морали да седе на жичаном сплету.

Простирке, наравно, само онда постављају своју сврху кад се измет редовно, бар једаред недељно, отклања из стаје. Код великих стаја саветно је узети две подлоге, ради олак-

шања вађења. Између двеју таквих подлога после се прије и сличног материјала који мокраћу добро везује, отклања задох стаје и одржава сув ваздух.

Од даљих предмета у стаји, врло су важне јасле. Безусловно треба избегавати да делови хране доспеју у крзно кунућа. Загрпене длаке у крзну губе на пени. Јасле са поклопцем заслужују предност. Штапићи јасала не треба да су на широку размакнути, да се не би одвише хране могло одједаред испуштати. Посуђе за храну и пиће треба да је што теже, да их кунућа лако не могу превалити. Облик посуђа није важан, емалирано посуђе олакшава чишћење.

★

ОВРШНО ГНОЈЕЊЕ ОЗИМИЦА

Сва озимица усевни код којих није о јесени обављено гнојење калијем и фосфорном киселином, морају сад овршно бити погнорени истим гнојивима.

Калиј и фосфорну киселину, уколико можемо добити, разбацамо, при сувом времену, равномерно, и намах подрљемо. По кат. јутру узимамо 100—150 кг. 40%'-не калијеве соли, или 80—100 кг. сумпорно-киселог калија и 50—60 кг. суперфосфата. Слабе усеве погноримо овршно Петтјевој соли, али не више од 100 кг. по кат. јутру.

Овршно гнојење житарица је једна нужна помоћна мера, али успешна, ако се предузме благовремено, кад биљка почне да расте. Креч посипајмо само на суве биљке, пре сувом времену, и одмах земљу подрљемо. Исте количине вештачког гнојива подајмо и јарим житарицама, али га посипајмо — изузев Петтјевој со — бар четрнаест дана пре сетве и помешајмо са земљом.

У женским капутима, костимима, хаљинама, блузама најновији укусан избор

ЈЕЛЕНИЋ ЈОСИФ

трговина женског готовог одела
УЈВИДЕК - Мусолини пут број 9

Татић Илија женски помоћни кројач Мусолини пут 9

за напад Туниса је лакше освојити са свога залива. Па мишљењу тог француског стручњака, вероватан циљ непријатеља биће Габес. Габес је место које се налази у равници са око 40 километара у округу. У своје доба и Арабљани су дошли у Тунис преко Габеса. Међутим, продор код Габеса могу лако да осујете утврђења изградена на брду Матмата која се пружају у северозападном правцу према мору, а у југозападном према пустињи. Заобилазак тога система утврђења могло би се постићи заобилазком и Марет линије преко пустиње, преко непроходног терена, али само слабиим и лоше опремљеним снагама.

Али и тада се те снаге не би могле да пробају даље од Бискре, по-

што би онде француске трупе примале борбу са нападачем и одбиле га. После изградње линије Марет, француски војни стручњаци били су мишљења да је освајање Туниса потпуно немогуће.

Француски генерал Катру, који се и данас често спомиње, написао је у „Тајмсу“ 20 априла 1939 године чланак о војним питањима Средоземног Мора и у томе чланку изнео своје мишљење о вероватним нападицама и њиховим изгледима на Тунис и његову одбрану. По његовом мишљењу новоизградена линија Марет осигурава границе Туниса и не може доћи ни до каквих изненађења.

Тако је писао Катру. Времена се мењају. Данас су се улоге промениле. Линију Марет сада не бране Французи и не нападају Италијани, него је сада бране Немци и Италијани, а нападају — Бугарци и Французи...

ПРИВРЕДНЕ ВЕСТИ

АФРИКА КАО ИЗВОР СИРОВИНА

Током садашњег светског рата, Англосаксонци су изгубили скоро све своје великоазиске поседе, а тиме и изворе за разне важне сировине. Стога Сједињене државе и Енглеска чине знатне напоре да ове велике губитке делимично накнаде. Ради умереног јавности, британска влада изјавила је да би Западна и Средња Африка, уз довољну експлоатацију, могла знатно накнадити губитке, нарочито у погледу белиог уља, каучука, колаја и кудеље. На првом месту стоје уљане биљке и кокос-палме, као и земљани орах, кога има нарочито у Француској и екваторијалној Африци.

Проширене афричке култура је за Англосаксонце тим потребније што су површине у Египту, засађене памуком морале бити ограничене у корист културе житарица. Као накнада за манила кудељу долази у обзир агава „сисал“, чије је главно подручје немачка Источна Африка. Нарочита се важност полаже на проширење културе каучука, али су у том погледу нагледи у Африци слаби. Пошто проширење плантажа доноси вишкове у приносу тек после дужег времена година садашњи капиталет експорта од свега 16.000 тона каучука веома је познатан с обзиром на енглеске и америчке потребе у износу од 600 до 700 хиљада тона каучука годишња. Интензивнију експлоатацију омета и оскудна радна снага.

★

— Дозвољена израда вештачке кафе од грожданих семенки. Према новој наредби Министра пољопривреде дозвољава се употреба грожданих семенки за производњу вештачке кафе, с тим ограничењем да било који су-рогат кафе, израђен било од ког материјала, мора имати најмање 30% екстракта растворљивог у води. Истовремено је снижен највиши постотак праве кафе у мешавинама са досадашњих 10 на 6%.

— Пољопривредни проблеми Швајцарске. Швајцарска је, услед тешкоће увоза морала да приступи новим, оштријим мерама рационарања хране. Концентрација хлебних житарица које је пољопривреда досад смела да задржи за самонабављање поново је смањена. Сем тога се намерава да увезе кромпир као редовни додатни хлеб. Резерве сточне хране, чије увоз из прекоморских држава је већ пре годину дана престао, на комаку су. Зато су поштрене и мере обавезног предавања држави зоби, јечма и кукуруза ради што рационално је расподела.

— Бугарски извоз дувана. Између Немачке и Бугарске склопљен је нов уговор, по коме ће Бугарска од бербе дувана у 1942, која износи укупно 62 милиона кг, 27 милиона кг. извести у Немачку, а 13 милиона кг у савезничке и пријатељске земље. Цене дувана су, према ценама у 1939, подвостручене.

— Турске текстилне сировине у Мађарској. Посредовањем Мађарске опште кредитне банке у Будапешти, између Турске и Мађарске склопљен је уговор о лифровању 4000 тона текстилних сировина на Турске. Сировине ће се у Мађарској прерадити у готову робу, и реекспортирати. Прогнозноста за рад Турске ће изнети у валутама.

НАШ СЕЉАК У ПРИЧАМА

ПОП-БАБИНО ПРАСЕ

Давно је то било, кад је поп-Баба морао ићи проти у Б. на неко оправдање. Том приликом, поп-Баба обећа д. отишати да ће јој што скорје донети једно лепо прасе, да би се отвар што боље изгледале.

Доста, већ после неколико дана дође поп-Баба поново у Б., с прасетом. Он је увек отседавао у истом бирџузу, где се обично састајао с познаницима и пријатељима, па се ту проводио вече у веселој, а понекад и ослануло уз чашницу. Тако и овај пут. Стигао поп-Баба већ у сутон, па сјрне прво у бирџу, где узе собу, у њој да се пресвуче и одмах да оде противници и да јој прасе лично преда. Али ту већ застале неке познанике, и зачас, кад се рашчупало да је ту, поче се све веће друштво скупљати.

Гостиничар у тој крчми био је велики што ло воле, зунцуте, а е поп-Бабом се добро живео, па замисливши да је пона у колима донео прасе, погајно то јави и осталој братији, те се договориле да прасе одмах прикољу, испеку, и Бабу позову као госта на вечеру, а у појми рек да ступају матуросог бирџиновог мачка.

Тако и учинише. Поп-Баба радо пристаде да дође на вечеру, само дримети да има још један посао до вјерни у вароши, али на време ће се врати, — вечера је и онако лекавица била за касније него обично.

У том се било већ скоро сасвим смирло, те поп-Баба извади из кола мач, у којем је мачак пожељо ђипарио, не пуштајући од себе гласа. Не сумњајући ништа — а био је мало већ и накресан од добре плавошине — поп-Баба баца мач с зрастом на раме, па, компанији на велику капију, упуте се споредним вомском до проте, чија је кућа била одмах ту у близини.

Кад противница, у дворшту, позва Бабу, са ђаком, обрадује се, знајући да овај носи обећани поклон. А Баба се све смешка, па, упавши са ђаком у кују, отаде га дрешити, волећи да је ирасенце три недеље старо, а по квалитету — пред кума. Такав је одрешно ђак, а мачак — ђина преко ошчишта, допаца и шервона, што сруши и полупа, па јурну кроз прозор и, дочекавши се нешто слободу, одури кући.

Може се претставити како се провјеница пространила и забезекула на сваку зпеченицу, а поп-Баба онемо од чуда. Тако отајаху једно време обоје зпачени, док најзад Баба једна проговори кроз зубе:

— Ао, веру им њихову доповску!

Кад се поп-Баба вратио у бирџу, дочека га друштво са урнебесним насехом. Дабогме да је Баба и поново с срдно се, али је најзад оно старо прасе, реш печено, уз добру фуменику, учинило своје, па се на браво и поп-Баба одборовало, тек нештокад би само завртео главом, поваљајући:

— Е, јесте ми ваљано подвалили, фтурсуан једни!

На најопаснијем терену данашњег рата

Дневник једног америчког поморца, чији су конвој напале немачке Штуке и подморнице

Швајцарски лист „Журнал д'Женева“ доноси ову занимљиву репортажу америчког поморског официра Нормана Адамса о путу једног конвоја за Русију, који је био предмет жестоког напада немачких бомбардера и подморница:

Нико од нас није имао ни појма шта нас је чекало. Тек када смо стигли на Исланд почели смо да о томе размислимо. Командант конвоја био је један тачан и флегматичан Бинглез. Он нас је одретио од рђавог оптимизма и упозорио да нас очекује тежак пут...

Окупили смо се, добивши наше место, у конвоју. Пошто смо војили против (један врло опасан експлозив) на броду, претпостављали смо да ћемо добити место у средњи конвоју. Међутим, сместили су нас скоро на крају. То место се називало конвојним језиком „угао мртвачког сандука“.

На изласку из Исланда пратило нас је неколико крстарица и извештајни број разарача. И поред те моћне пратње осећали смо се помало изгубљеним у нашем углу.

ПРВИ ВЕСНИЦИ

После тродневног пловања авантура је почела. Када је дата узбуна онакви смо први немачки авион; он се спуштао и брзо приближавао конвоју. Притрчали смо нашим топовима, али авион се држао изван дохвата наше ватре и кружио је око нас. Идућег дана он се поново вратио и пратио нас дуже времена. Чим је нешто дошао је други да га замени.

Први напад ме је затекао у висеком кревету; што сам брже могао отрчао сам на палубу: три немачки авиона приближавала су нам се са висине од три хиљаде метара. Када су били изнад нас све противавионске батерије конвоја отвориле су ватру. Тутњавна је била заглаштина; али авиони нису бацили ни једну бомбу. Бесумњиво били су послати да изазову нашу ватру и да испитају нашу снагу.

Поло часа касније десет других авиона прикључило се првима; овог пута није било у питању извиђање. Снажни детонације експлозивних бомби мећале су се са грмљавином батерија на бродовима. Сауда око нас дизали су се стубови воде. Један од бродова највећ нас могао више следити и накретно се на страну; био је бесумњиво погођен.

Противком идућег напада три не пријатељска авиона пикирала су на наш брод; један је бацпо бомбу која је пала десет метара иза нас. Видео сам је како пада као мала прва жпшна капљина, растући врло брзо. Чуо се њен звиклук и урлање, а затим заненада настала је потпуна тишина. Када је бомба експлодирала један водени талас срутио се на наш брод који се издигао над таласе; имали смо утисак као да нас је неко дохватио за окопратник и протресао овамо-овамо. Затим је завладао два до три часа мир.

Између напада шетали смо се веровно по палуби говорећи час о овом, час о оном, што ће се десити. Били смо неспособни да бисмо мирно. За време целог пута немачке подморнице кружиле су око нас и разарачи на конвоју су их гониле подводним бомбама.

ПОГОДАН...

Идући аларм био је рат нешто по-ле поноћно. Време је било магловито и поларно сунце високо на хоризонту; авлао је гробни мрак. Налазио сам се на отражи и изненада видео да је са суседног брода полетела ракота. Тренута касније зачу се огромна експлозија и погођен брод одлетео је у ваздух и расплео се с краја на крај као луска од грашка. Огроман пламени снап подигао се у небо и брод испече у таласима; остало је само неколико делова који су плићали површином воде.

Постали смо тихи. Осећајући потребу да нешто кажемо младима, рекао сам: „У сваком случају нико од њих није имао времена да помисли шта му се десило.“

Остатак дана провели смо шетајући палубом и покушавајући да на чинивој равнодушан израз лица, што нам није мало није успело.

БАЦАЧИ ТОРПЕДА

Следећи напад извело је шест авиона-бацача торпеда који су летели тако високо да су скоро додиривали воду. Онога пута њихове бомбе нас нису погодиле. За неколико часова је завладао мир, те смо се ограничили да испуљемо метке на једну подморницу која нас је пратила.

Мало касније пет авиона бацача торпеда појавило се изнова и околело на један совјетски транспортни брод који је пловило сасвим близу нас. Ми смо се удамљили што је више било могуће, јер је тај брод такође био натоварен експлозивом. Рус је покушао да избегне један торпедо и окренуо је каљу у нашем правцу. Имали смо утисак да ће се десити судар. Заборавили смо на све на авионе и торпедо; два брода, међутим, успела су да се не сударе и за неколико тренутака пловали су на пет до шест метара један до другог.

ПОЈАВЉУЈУ СЕ ШТУНЕ

Следећи напад извело су бомбардери за обрушавање. Чула смо звук њихових мотора, али су се апарати налазили према сунцу, што нам је спречавало да их видимо. Они су успели да погоде совјетски брод; пламенови и дим избили су спреда на броду. Он је ишао у нашем правцу; да би поново избегао судар, ми смо успорили, те се наш брод изненада нашао иза конвоја. То је најтежа ствар која може да се деси, јер авиони увек нападају оне који заклањају.

Три апарата су пикирала у нашем правцу. Експлозија њихових бомби нас је обрнула и били смо у пола заглашени масом воде баченом на палубу. Помислио сам да нам је дошло крај. Али нисмо били погођени и успели смо да поново заузмемо наше место у конвоју. Области протог дима и пламенови још увек су обухватили совјетски брод. Посада два друга погођена брода спуштала се у чамце за спасавање.

Били смо потресени видећи ове бродове како тону и морнаре како се боре у таласима. Пупали смо на сваки авион који се показасе, па ма како он наше знаке или не. Били смо као деца у лову на патке, пуцајући како смо знали да смо били сувише далеко од циља.

ПОД ВАТРОМ МИТРАЉЕЗА

Један апарат са шест митраљеза прешао је изнад наших глава пуцајући на нас олово. Тренута касније зажали смо прави митраљески двобој са једним авионом који нас је напао, док су два друга брода крстарили својом ватром изнад наших глава.

За те време пожар је овладао совјетским бродом, док су два остала транспортна брода оточула.

Сутрадан је било мирно. Било је прошло четвара дана како су нас пронашли авиони за извиђање. Иако смо имали неколико тренутака одмора не верујем да би неко од нас могао спавати. Мислили смо да је најгоре прошло, али ни мало није било тако. Следећег дана била је бура; температура је пала испод нуле. Када је извршен напад једна сам соо за мој митраљез; имао сам преко 40 степени грознице. Појавило се седам авиона бацача торпеда прећени једним бомбардером. Наша митриција је нестајала и морали смо да умеримо ватру. То је била права проба издржљивости и воље. Било је питање колико ћемо још моћи да издржимо. Имали смо утисак да ће мо моћи да се одржимо до ноћи тј. један или два часа.

Тридесет минута касније изаше нас је нов талас Штуна; две бомбе пале су с лева и с десна од нашег брода. Када се на хоризонту воја вила нова група авиона, неколико часова касније, био сам на чамцу снаге.

ПРЕРАНА РАДОСТ

У 9 часова увече, земља је била на видјелу. Говорили смо већ о томе да прославио срећан долазак; ова радост је била сузопне рана. Осматрач је јавио о новом авионима; не хитали смо на палубу. Петнаест аларата нам је долазило у сушет. По што смо били у близини обале, не слити смо да се ради о совјетским апаратима како они нису јавили за свој долазак. Тако конвој није отворио ватру. Авиони су нас налетели и пикирали један за другим на конвој. Један официр разарача пречео нам је касније да је избројао 18 бомбардера.

Ускоро смо исплезли у облацима дима, пламена и водених стубова. Био сам неспособан да видим детаље онога што се дешава, али сам најзад видео да је напад завршен и да нисмо били погођени.

Неколико часова касније бацали смо котву у заливу Кола, према Мурманску.

Срушио сам се у мој кревет и спавао прео дав...

Бр. 202866/1943.

ОБЈАВА

Наредба број 1230/1943 Протокол штна министарског савета као и наредба број 14.500/1943 Министарство индустрије ограничења је односно поново је одредила и ставила под забрану промет са куделном стабљиком и свима њеним отпатцима. У смислу тих наредба, Државна савез мађарских индустријалаца, филијале у Ујвелеку, Корти Миклош булевар бр. 3, оупномоћена је од стране М кр. азнања за индустријске сировине да све количине куделне стабљике и отпадака које стоје на расположању пријави на прописаним тискањима до 31 марта 1943 године.

Пошвамо све произвођаче, трговце, возовнике, прерађиваче и индустријалце, као и сва она лица која поседују у бело каквом стању куделну стабљику или било какав отпадак, да удовоље овоме позиву најдуже до 3 априла о. г., пошто ће у противном случају свако лице које не удовољи у смислу законског члана II из 1939 о хонведству, бити кажњено са три године робије и уједно сва количине горепоменуте робе биће заплена и изречена новчана казна у износу трооструке вредности исте.

М. кр. запови
на индустријске економике

Хвали варош цела

ХАЗНЕМАН-одела

У радњу му ступи — доћи, виам, купи!

УЈВИДЕК

43 Мусолини ујина 13

Шаран Краљевића Марка

Ви сви, децо, знате да је наш легендарни јунак Краљевић Марко, о којем има толико лепих народних песама, имао и коња Шарца. О постојању тога коња постоји прича, коју осле бележимо.

Приповеда се да је Марко пре Шарца променио многе коње, али га ни један није могао да носи. Једнога дана, опази Марко код некаквог кирџије шареног и губавог ждрепца, па га ухвати за реп да га озмине око себе, као што је и остале коње огледао. Али овај ждрепца није се дао ни с места покренути.

Онда Краљевић Марко купи тога ждрепца од кирџије, излечи од губе и научи га да пије вино.

Име Шарца добио је коњ по томе што је био шарен, а у народу се прича да су се ти шарени печати појавили на оним местима која су некада била оболела од губе.

ПОМОЗИТЕ!

ПОШО КУЋИ ЧИКА МАТА,
АЛ' ПОВРАТАК ВРИГЕ СТВАРА:
НИША ПАДА ВЕЋ ТРИ САТА,
ПРЕДЕО ЈЕ ПРЕПУН БАРА.

КАКО ДА СЕ КУЋИ ВРАТИ?
ЗАБРИНУТ ЈЕ ПРЕКО МЕРЕ.
ПОМОЗИТЕ, ДЕЦО, МАТИ
ДА ПУТ ПРАВИ ИЗАБЕРЕ!

Браца Жарко

Зрно грашка

На децу молбу, стари деда се на-
кашљао и почео да прича:

Било тако, један спромашан мла-
дић, па је кренуо у свет да тражи
себи зарале. Путем наиђе на зрно
грашка

— Како сам срећан! — обрдовала
се — сад нећу умрети од глади.
Посејмљу зрно грашка, па ћу на го-
дину добити стотину, а за три-четир
године биће, можда, хиљаду њакова.
А тек за десет година!

Тако се упутио право краљу у
двор и замолио га да му даде у за-
јам хиљаду празних њакова.

— Шта ће ти то, синко? — заш-
та те краљ.

— За мој грашак — одговори мла-
дић.

— Немам код себе толико њакова
— одговори краљ — него остани
овде до сутра.

Краљ је имао лепу ћерку, којој је
тражио богатог мужа. Овај би мла-
дић баш добар био — мислио је
краљ — мора да је веома богат кад
му само грашка роди хиљаду њако-
ва! Али, испитају га то воће.

Велики краљ заповеди да младићу
простру за спавање грубу сламар-
ику, а да пазе хоће ли немодро спа-
вати. Јер, речунао је, ако је богат,
он ће на тако грубом лежају, не
воји није навикнуо, непрестано да
се преврће и неће моћи заспати.

Кад је младић легао, он би брзо
заспао, али му зрно грашка случај-

ПУЖ КОЈИ КРАДЕ — ТОПОВЕ

Лав нападао орава, прикоље га, а
пождере извојевани плен. Органи и
делови тела орловског растворе се у
стомаку, преобразе се у другу махе-
рију — сви делови тела осим крила
Јер крила... додета чудновато...
израза и четира прођу кроз лавовски
стомак, прорасту кроз месо и испоље
се, неопштењена, са обе стране лавових
пресају. Лав постане крилат. Покуша-
ва да употреби своје нове органе, а
гле — уме да полети! Тако полети, и
одлети пут високих брда, слечно ор-
лу...

То је бајка. — зар не, децо? На
штак, слечна се појава догодила...
додуше код друге једне животиње
и можда на још фантастичнији начин.
Улогу лавца игра ту један обичан, ма-
лен морски пужик.

Извесно истае још чули, децо, за
црсто орасле морске животињине
звале „хидроиди“. Оне имају, за сво-
ју одбрану, у своме телу скривене
копривасте „батерије“, које у случају
опасности могу да онале. Ти њихови
„топови“ су, додуше, мали, али кад
се непријатељ приближи хидроиду, он
опали „салве“ из својих топова! Не-
пријатеља онда засврби, опече, оно
место на телу где је погођен, слечно
као да је оокен копривом.

Али сад долазе пужеве морске, ко-
је имају научно име „солити“. Они се
не брину много за целу ту морску ар-
тиљерију, већ поједу хидроиде у меле-
ни кус, заједно са споменутим бате-
ријама. Те хидроиде пужикџи сваре,
ако копривасте органи, „топови“
оставе пужев стомак неопштењене, про-
путују кроз месо у пужеву цигери-
цу и тек ту застану. Ту се копри-

васта органи прораде, прилагоде пу-
жевом телу. И сада пуж добије мно-
гобројна испушчења на својим леђи-
ма, дугуљасте израстине, у којима су
„батерије“ утиснуте, а оне ту потпуно
сазру. Тако је раније оружје хидро-
ида постала сада својина морског пу-
жа, и готова је за „битку“.

Кад се сада непријатељ, на при-
мер нека раба, сувише приближи пу-
жу, да омирише печенку, — пуж пу-
не салву из својих батерија, а копри-
јатељ порођен, испљује са одаратно-
стику ову храну која жече, и отплива
бестрага, да се више никад не окоми
на онако покусне „мезелуко“. Таква
раба већ издалека отискује дух око пу-
жа, којег јасно позна, јер крајени испу-
шчених „топовских“ органа тако
изазивачки блицте у красних, шаро-
ликих бојама, да раба прође алегит
и бега од пужа као јаво од крета...

Дуго је требало научитиима док су
докучили ову природну тајну, а мо-
гли да докажу пужев доповинаг: да
краде и присваја своје тело теђ ор-
ган!

И тиме губи свој чар бајка о лаву
који је, отекавши орловска краљ, од-
летео у небеске висине...

Чик, брзо изговори!

У КРКИ ЛУКИ КРУЉУ КУЉА
КЉУК

И ТИ МИТРЕ ИЗ ИСТРЕ
ИСТРИ МИ ТРИ ЛИТРЕ
ТРЕСЕ У БЕСУ И СТЕРЕ ФИС
БЕЗ ТИ ТРИ СВЕТРЕ

МЕДВЕД И ПЧЕЛЕ

— ПО БАСНИ —

Да кошницу наишао неки медвед стари,
Па, како је свагда лако на медене ствари,
Поче саће да коваби — да слаћкога јела! —
Ал' у том га у губицу боциу једна пчела.

Расрди се наш медоња, га дно оком блесну,
Па кошницу целу зграби, — о земљу је тресну.
Ал' кад пчеле, раздражен е, скленташе га саде,
Медвед, силно изуједан, у бекство се даде.

У бежању прокни'о је кад је меда јео,
И мумлао целим путем: „Гле мене, лудака!
Једном сам се душманину осветити хтео,
А сад ме је улеснаа пчела војска јака!“

Браца Жарко

Колико трче футбалери?

Да ли сте размислили, децо, кад
год, колико претрче километара по-
једини футбалери за време једне но-
мометне утакмице? То је утврђено
стручним испитивањем.

Један познати играч превале —
већ према његовој активности —
отприлике око десетих километара
за време оба полувремена. Највише
трчи, просечно, центархалф: он пре-
ваљује око 15 км. за време једне
оигре и брзе утакмице.

Судија, међутим, надмашује их све
у трчању. Један добар, вредан суди-
ја, који пажљиво врши надзор над
игром свих 90 минута, претрчи обич-
но око 20 километара. За то је, да-
богме, потребна велика издржљивост.

Доуниште што треба!

Лажима се често жели
Оправдати грешке многе,
Ал' изрека јасно вели:
У лажи су кратке...

Још и ове речи важе
И за старе, и за младе:
Искусство нам старо каже —
Ко год лаже, тај и...

Браца Жарко

IX ВЕЖБАНКА

На нашу прошлу вежбанку, како
преје била много лажа, отигао нам је
леп број одговора. Највише њеница
наже смо задали да се пронађу, 27
на броју, уснео је да напише Ђорђе
Т. Добрић, уч. IV разр. из Шајкеш-
сентпалам, те је он победник VIII
вежбанке. За њим долази Милан В.
Иванчић, уч. VI р., Сентпалам, са 22
речи, а на трећем месту је Жана
Новакос на Турје, са 21 речу.

Дале долазе: Лазар Николић, V р.,
Зомбор, Мирјана Пашић, IV р., Жаб-
ља и Радојко Драљача, II р., Опшова,
са по 20 речи; Олгица И. Голобор-
бић, V р., Кула, 24 речи; Б. Јовано-
вић и П. Превина, I гвм., 23 речи;
Јелена Платичић, IV разр., Увидек и
Марица С. Новос, III р., Стапар, по
22 речи; Радослава Станичковић, Ста-
пар и Спасенија Јелић, III р., Опшова,
по 20 речи; Момир Миланов, Опшова,
19 речи; Олга Ачанска, IV р., Опш-
вац, Јована Милошевић, III р., Ста-
пар, Богомир Вугарски, IV р., Увид-
дек, по 18 речи; Жарко Божић, Ста-
пар, 17 речи; Даница Ковачевић, IV
р., Мирјана Вастасић, III р., обе на
Увидека, Иванка Претић, Илијана
Борош, Боривој Велковић, Вура Чо-
лић, Богдана Милић, сви ученици
III р. српске вероисповедне школе у
Буданешти, Мирјана С. Жижакоса,
V р., Овср, Јеврем Виноковић, V разр.,
Обрток, Нада Коларић, Склбач, На-
таша Зајонковска, средњошколка,
Сабалца, — сви по 16 речи; Олгица
В. Маузов, V р., Опаланка, Душко
Степанов, III р. и Веда Влашкић,
IV р., Болдогосовцалца, Јован Ва-
селић, VI р., Шајкешлак и Нада Бе-
ланска, IV р., Кула, по 15 речи.

Сви наведених, јамко нам се још
много деце са мање од 15 најбољих
тачних речи. Простор „Дече поште“
не допушта нам да и њихова имена
објавимо, али зато похваљујемо и
њихов труд и мар.

Међу речима појединих решавача
има доста и таквих које нису име-
нице (можеи, шапав, какав итд.) или
речи које уопште не постоје, — па
такве речи, дабогме, нисмо могли
уважити.

Спремемо вам сада, децо, нову вр-
сту вежбане, реалнију од досада-
шњих, где ћете имати прилике, слечно
као и у школи, да вежбате своје
способности у састављању писмених
задатка. Најбоље такве радове штим-
ваћемо. Отприлике о томе шта се од
нас тражи читајете на идућој децој
оправи „Нове поште“, у петак.

Биљанини козметички одговори

НА ОШТУ ЖЕЉУ ЧИТАТЕЉКИ Нове поште дајем рецепт Биљана жуч сапуна, који може свако сам припремити. Жуч сапун је потпуно нешкодљив и може га свако дете употребити. Он чисти бубуљице, пеге, флеке и глача кожу. Рецепт је следећи: узети 1½ кг. домаћег сапуна, 150 грама глицерина, 100 грама бадемовог уља, 1 већу марвену жуч (али две мање), додати млека толико да оштро исечени сапун огреане. Купати док се сав сапун не отопи и док све не постане једна густа маса. Да би утврдили да ли је сапун готов, карбоним камичицом ставити на тањирчић мало смесе и оставити на хладно место. Ако се смеса, сапун је готов. Тада се смесе и меса да се мало расхлади те додати уз стално мешање 10 размучених жуманаца, 2 кашике меда и сок од 3 лимуна. Показати врну, испедити је, ставити у теглицу и усуту сапун који се остави да се слоди, па се сече на комаде. Треба га оставити да се просуши, али се може и одмах употребити. Приликом умивања лице добро испрлајте сапуном, па тек онда га перите водом. Ако не добијете глицерин и бадемово уље, ви га припремите и без њих.

БУРВИНКА. Много ме весели ваш успех. Против проширења поре једном недељно лакујте лице у беланице. Беланице се размуте, томе дода кафена капицица лимуновог сока, 10 капи бензоа тинктуре, све се измеша и намаже на лице. Кад се осуши лице опрати млаком водом, добро избрисати, оставити ваш дневни крем, после лица добро избрисати и употребити пудер. Недељно двапут можете то правити стално. Поштом не шаљем, обратите се на парфимерију «Сантисас, Зомбор».

СЕЈА А. М. За уклањање пеге поштујте овако (војна пеге): умивање Биљана жуч сапуном, лице избрисати и ставити Биљана против пеге масни крем, оставити један сат на лицу, онда лице добро избрисати сувом вrpом. Ујутру умивање без сапуна, лице добро избрисати и ставити Биљана против пеге суви крем, лице добро избрисати сувом вrpом и ставити Биљана пудер који садржи капи праша, јер овај чува лице од новог напада пеге. Ако се овога придржавате добићете беспрекоран тем. Све Биљана препарате добијате у парфимерији «Сантисас, Зомбор».

МИЛЕНА С. Пивоте да изагате масно лице, са митосерима и проширеним порима. Умивајте се у топлој води са жуч сапуном, по томе у хладној лице испушкатајте. Лице добро избрисајте и вагом намоченом у следећој водичи прођите преко целог лица:

Acid. ascorb. 4.0, Spir. camphor 12.0, Alkohol 200.0 gr.

(Дајте припремити у апотеци од ове количине половине). — Увече Биљана витамин крем, за храну коже, а за дан Биљана крем од краставца. Пре пудера крем се добро избриса са лица. Недељно двапут парење лица са Биљана Амариле чајем (учување у кутији), што чисти митосере, уклања боре и глача кожу. На пудер назојте да буде добар.

ВРИКА. Не постоји никакав средство за трајно уклањање дивича са ногу. Сва средства су привремена, јер дивича поново нарасту.

ОЈЛА БАРАЊА. Пошаљите алтернативан коверат са марком, па ћу вам послати моју књижицу за негу лица и тела за жене од 16 до преко 50 година.

НИКА ПАЛАНКА. Приликом вашег доласка у Увидек посетите ме лично.

МИРЈАНА Ј. Употребите Биљана Амариле крем за уклањање бора. После њега лице је свежо. Кад поштом не добијете своје према пре-

Џорџ О'Брајен, наследник Кен Мајнарда, погинуо

У прели полетима стварања филма било је највише разних каубојских филмова, обрађених у свим варијантима, којима је садржај био сасвим припадни дивљим јурњавама и епским борбама разбојника и ситроних Индијанаца.

Тада су бриљирали као филмске «звезде» глумци-каубоји, као што су били Том Микс, Хут Цабсон, Еди Пола, Бук Џонс, Кен Мајнард и најзад Џорџ О'Брајен, који су својим вештинама и акробацијом одређивали филмску публику.

Усавршавањем филма ови су каубоји губили све више од своје популарности. Тако су се некада славили и познати љубимци филмске публике мо-

рали да се повуку са филма. Ипак је један од тих глумачко-каубоја, ветеран филмског плетна, успео да се до данас задржи на филму и да сачува омиратије своје публике, а то је познати и некадашњи Џорџ О'Брајен једини наследник славног Кен Мајнарда. Њова је филмска публика од свих каубоја најрадије гледала, а воле га и данас. Његови последње филмови су „Закон прерије“, „Јунаци Запада“, „Побуна у прерији“ и последњи „Јадач осветник“. Сада, како се сазнаје према вестима из Америке Џорџ О'Брајен је са своја два друга Џорџ О'Брајен је са своја два друга питу приликом лета за Бостон.

КРАТКЕ ФИЛМСКЕ ВЕСТИ

У париском филмском атељеу „Сине Мобил“ снима се филм „Нова фантазија“ под режијом Марсела Л'Ербијеви. Главне улоге додвољене су познатом француском филмским глумцима Ремју и Мишелана Прост.

Јаслају на Паризу, да се позната француска филмска глумица Франсуаз Расеј развија од француског филмског режисера Жак Фејдера после 20-годишњег брака.

Снимљен је филм „Гроф Монте Кристо“. Главну улогу има чувени француски филмски глумци Пјер Ренар Воим. Улогу Ерменеја Завони игра италијанска филмска глумица Мишел Алџа.

„Филмабаре“ на Будапеште јавља да ће у будуће доносити кратке комичне музичке и многе друге филмове, који ће бити филмски издаци од задовољством.

У атељеима „Мајнар Филм Прост“ снима се филм под насловом „20-ми“ Режију води Алан Паро. Музика је од Феликс Саболца. Учествују иста добро познати филмски глумци, а то: Мосарон Ам, Урој Тивадар, Мали Гере, Хајманн Милтон, Петин Мандор и Малларе Золтан.

Немачка радио станица позвала је за април месец мађарске радио новине и познатије филмске музичке да одрже пред неким извођачима концерт. На овој страни познати могу се наћи и Караџи Калмак, Најмавачи Њова и Раи Вали.

Петровић Светиславе отпутовао је у Амстердам, где има уговор са једном ондашњом филмском компанијом.

Народа Француске за месец март. Месец љубавних и првих романтика. Не ове народе француски и немачки филмови режисери извукли су ојајну едоју да сниме један филм под насловом: „Први романти“. Овај филм је проузема „УФА“, те је исти снимала у Паризу. Главне улоге имају Даниел Дарије и омиљаници Фернанд Лело.

Демонструје се вест, која се поклапа са раширења, да је позната италијанска филмска звезда Алија Вали нагубила живот приликом бомбардовања.

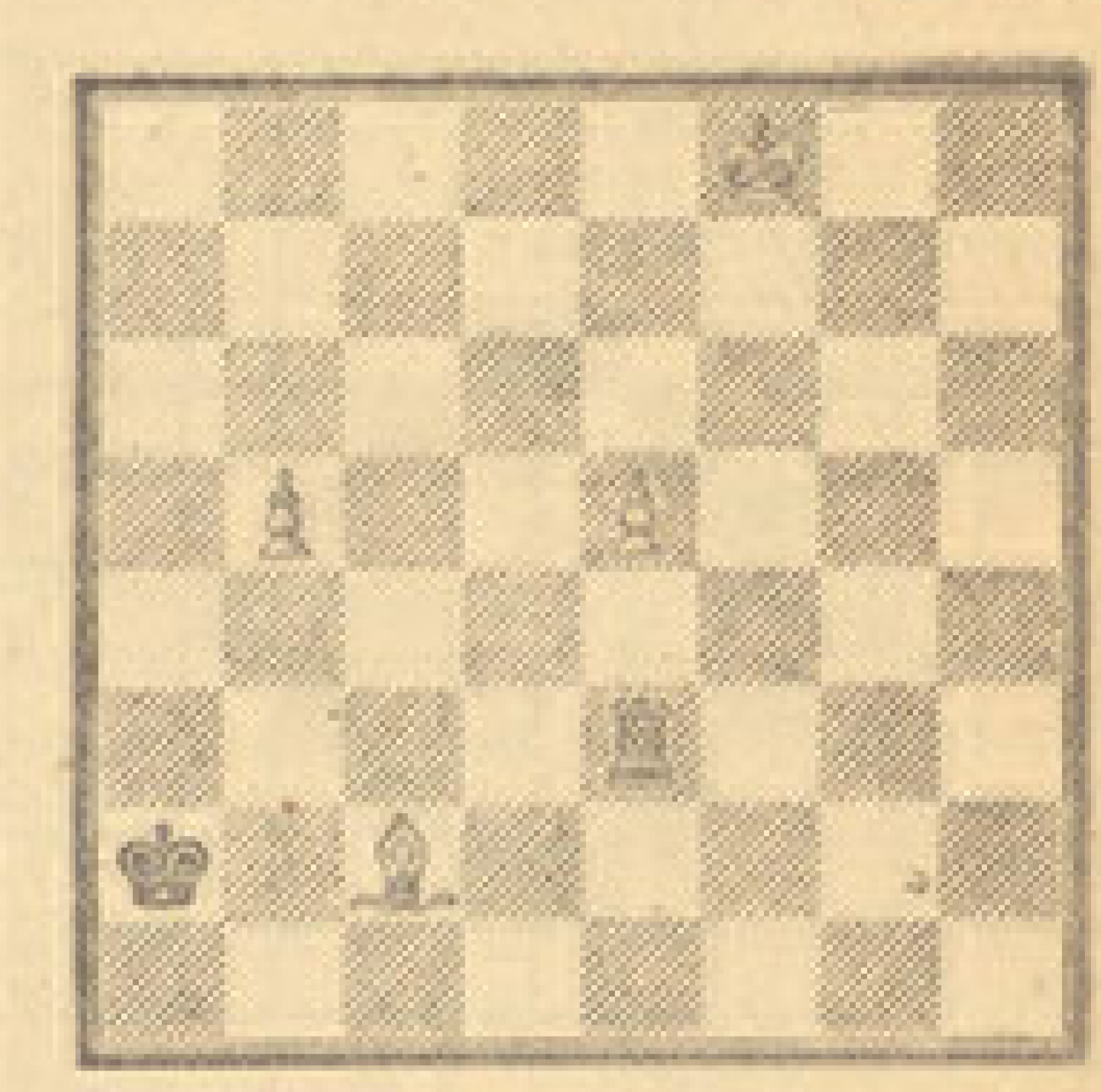
У атељеима „Хуније“ снима се филм „Придржавам се љубави“, чији је манускрипт написао Баска Јансон. Режијор је Ханза Амон. Глумци за главне улоге још нису одабрани.

Овак дана требало је да отпочне снимање филма „Промисион д'Улисе“ по истоименом роману Пјера Веноса. Снимање филма било је поверено познатом режисеру француског филма Марселу Лебрне, а главне улоге биле би додвољене Вилијан Романс и Жорџ Фламану. Међутим, Марсел Лебрне је појавио да не жели да руководи снимањем овога филма, те је тражио да се филм усугуни неком другом режисеру. Ово је Лебрне мотивисао тиме што је Вилијан Романс захтевала од њега да се неке сцене у филму, по чак и дијалози на многим местима комесе. После овога несспоразума снимање филма је поверено Жану Шу.

После одликовања познате филмске уметнице Елизаре Попеско, председник Француске републике одликовао је Левијом части и филмску уметницу Габри Морлеј.

марком. Примам од 9—12 и од 3—7 часова сваког дана. Б И Љ А Н А УВИДЕК. АНДРАНИ У.Л. 2/1 десно

Бесплатан купон бр. 50
за преглед лица и одговор

Бели: Кf1; Лc2; Фb5, e3. Црни: Ка2; Те3.

Бели вуче и добива. Једна од једноставнијих студија Ринкових, чије решење не задаје много тешкоће.

Решење проблема бр. 18:

1. Da2—e6!, Sd4:e6; 2. Lg8—h7 mat. **Правилно решили:** Емил Дугалић, трговац, Људеват Пајкерт, Њина Чешкова, Увидек: Неодор Влајков, Александар и Јован Милић, Урсон, Њиван, Јазин Сабодот, Шајкашћерџе, Њина Отојанов и Рака Младушић, Церије.

СА ТУРНИРА У ВАЈМАРУ

Недавно је у Вајмару, у Немачкој, одржан уз велико учешће ратника, шаховски турнир, у којем је први победилац, са 7 поена, био вештац Ридмилер из Лугебурга, док су II—VI место делили, са по 6 и по поена, Кинингер (Минхен), Забјенски (Дунсбург), Вискен (Десау), Лампрехт (Посон) и Нопенмахер (Касел). Допосмао следећу, кратку и zgodну партију првога победника против Валтера, који се француски бранио.

Бели: Ридмилер Црни: Валтер
1. e4, e6; 2. d4, d6; 3. Sd2, c5; 4. e4:d5, e6:d5; 5. Sf3, Sc6; 6. Lb5, Db6 (ispad kraljice je preuranjen, što beli vešto iskorišćuje); 7. De2f, Le7; 8. dxc5, Dxc5; 9. Sb3, Dd6; 10. 0—0, Sf6; 11. Te1!, Se4; 12. Sfd4, Ld7; 13. f3, Sc5; 14. Lxc6, bxc; 15. Lf4!, Df6; 16. Le5, Dg6; 17. Sxc5, Lxc5; 18. Ld6f, Kd8; 19. Lxc5, h5; 20. Da6. Crni predaje.

ШАХОВСКА ПОШТА

Ј. Сабодот, Шајкашћерџе. Проблеми такве врсте нису у нашем програму. Поштомите нам коју од ваших нових, лепих партија за «Нову пошту».

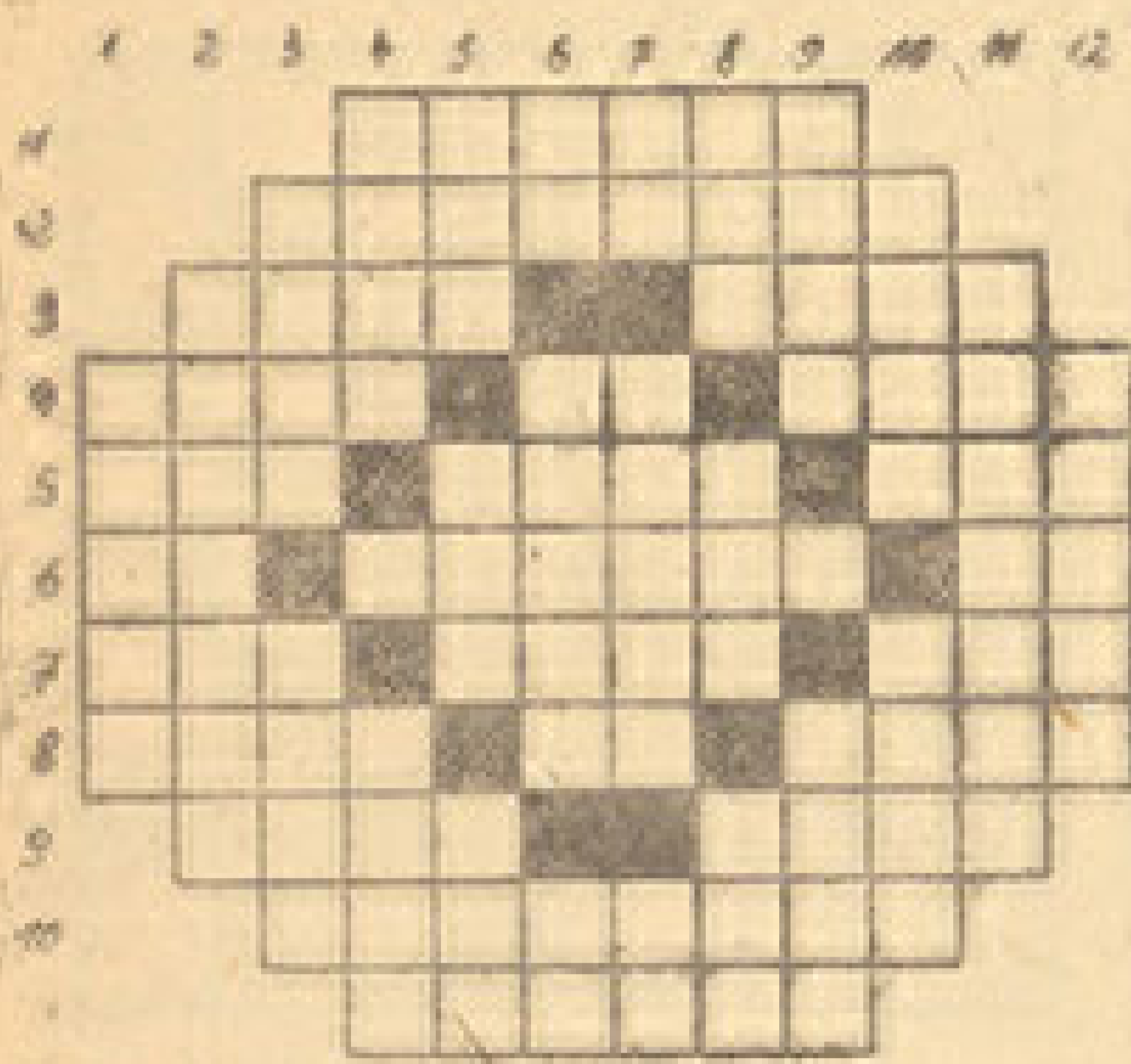
На наш проблем бр. 18 добила смо, а наше страна, и овако решење:

1. Le3:d4, Dc5:d4; 2. Da2—e6 mat.

Тако је решење, наравно, нетачно, јер на први потез белага (узимање лауфера коња) припа узима лауфера краљем, већ даје белога шаха (то може на више места), после чега нема мата. За још неизвећане решаваче напомињемо стога: проблем је правилно решен онда кад се пронађе нечисти потез (тај, клуч проблема) који на сваки одговор црнога води до мата. Први је потез у добром проблему обично скривен, привидно се чини слаб, чак и невероватан. Али је тим веће заслужило кад се после њега дође до јединог и самог чини потезом, услед његових скривених претходних до решења.

Укрштене Речи

Број 81

1) Кварково. 2) Град у Русији. 3) Шија — запад. 4) Уље — во (француски) — замена (у падежу). 5) Оквир — половина — женско име. 6) Предлог — прејиме дубровачког песника — вол. 7) Домаћа животиња — мучко име — опат. 8) Први авијатичар — к — самртница костела. 9) Најситнији део материје — муш уста. 10) Саван. 11) Угљеник вулкан.

Уопштено: 1) Исправа. 2) Високоп. 3) Стид — женско име. 4) Аза — сугласник — река у Швајцарској. 5) Првак (немачки) — двоје — вредноћа. 6) Свежа — алкохолно пиће — француски члан. 7) Тва — громовник — злато (француски). 8) Без икога женско име — Олга (тепање). 9) Остао (неправилно) — свежа — падуфер. 10) Врста прећа — страна мучко име. 11) Кешер. 12) Вошћ маказе.

ПОШТЕНЕ УКРШТЕНИК РЕЧИ

Број 81

Водоресно: 1) Виле — екут. 2) У околу — у. 3) Калорифер. 4) Ара — осваја. 5) О — о — а — О. 6) Њелти — Аки. 7) Паганизам. 8) А — Азари — а. 9) Коза — овиј. Уопштено: 1) Бука — знак. 2) И — аром — о. 3) Рона — агач. 4) Ехо — Отала. 5) Оро — зна. 6) Книси — Ира. 7) Кафе — аки. 8) У Емона — а. 9) Туре — меза.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

ВЕСНА

Драгица Шеостанов

Младић је застао над осталим и прихватио од ње тежак спон покошених и свезаних пивенице.

— Зашто си несрећна, Весно?

Загледао јој се у очи и проплачујуће лице, које су остале девојке брајљиво заклањале марамом.

— Кога ти је светило и златно као сунце. Очи су ти плаве и дубоке као море. Ја га никад нисам видео, али када си ми ти причала о свом родном крају, о малој кметској кућници у овом крају и усвој стани, која води на море, ја сам га увек тако замислио. Као троје очи! Усне су ти румене. Откада ја желим да их пољубим. Тушак сам, јер ти нећеш никад да ми допустити. Зашто се не насмејеш? Радуй се нечему, Весно! Видиш ли и ја сам много тушак, јер ти нећеш да ме волиш, али кад сам поред тебе, ја се радујем.

— Твоја туша није тако оштра и сува као наш крај, није тако огромна као удаљеност бачних равнина од мора и није тако мала и мала као Мале.

— Та га много волиш?

— Све волим тамо. Сребрни звук звона на вратовима носталних кова, Кошаре куле рабе. Златне смокве. Слатке гроздове. Када их носим на глави, пуно котарицу, ветрић ме милује по лицу. Мерите на се и румарин. Ја се смењем, јер то ми море паље свој поздрав. Хатам да му чујем зубор. Срећна сам и тада када је Метеова барка празна.

Младић дохвати пуно имену златог кљова.

— Зашто волиш толико твој крај? Видиш ли како је бачка жетва богата и тошка? Овде има хлеба за све. Мале не би морао отићи у Америку...

— Ако, Милане, вратиће се.

— Море ти је прогутало очи и одмалоко вереница.

— А знаш ли колико сам га желим! Хтео бих да зароним и помилујем мези песак на лицу. Да покушам малих, шарених шкољки и пужова; да ставим шареница цвет у косу и слушам како таласи мелују Метеову барку... Како је то све далеко одавде!

Младић повиса ревом на бескрајна повошена поља.

— Зар те то не поткоба на море? Још док није било зрело, зар није лежило на огромну модро-зелену пу-

чину? Зар те би могла завољети то и мене?

Девојка је тужно оборила поглед.

— Мале ће се вратити и ја ћу се мајком отићи тамо...

Милан је дохвати кошу. Сваки је замислио док је она тежешко купила зрело кљово. Он би се враћао и позвао јој.

У јесење и зимске вечери Весни му је прилазила како је море сада дивно и сиротино. Грам и прети. Ветар босо преко светле проворе и урлика. Ујутру када сунце сунше, оно је мирно и глатко као огледало. Величанствено у својој бескрајној лепоти оно се ушматало сунцу и мачњара за понављање зрета.

Милан би ћутао. Осетио је да свом дном мрон то море. Гледао би да појму, чије су очи сунце и поглед јој бајалоко могоје у даљину.

Како је рат. Милан је отишао у појску. Весна је остала са мајком код зрела.

Једнога дана крошља су сви преко нестрепљивих равнина. Све даље на север. Весноне очи су са тежком гледале у сунце које залази. Сада је тамо код мора, а она је све даље. Пуста равнина празнина је њено срце. Како су тамо у њеном крају ноћи биле топае и спови лажи. Стрела би се и приближала уз мачку. Ушла у танки повривач и ћутао, док сви не засне. Тада би опет пошла за својим сповима и месечовим трогом. Далеко, чак у ону туђу земљу, где Мале ради и одкада ће јој довести свадбену хладу.

Та вечери се поласко исправа. Како је дивно бити сам и слободан. Било је светило и топла жетва моћ. Није се чуо ход ветих босих ногу. Ишла је даља. Тамо у месечовој светлости сонне и ствари наглашале су фантастичну слику великог брода. Таквим бродом ће се вратити Мале... Обавале се и Милане.

Није чула морана, које су јој се прибрдале. Није чула није није разумева ни рети, које су мало грубо одјекнуле у тинисно летње ноћи. Весна је отајала напољница, горда и заносна. Кораци су се чули сасвим близу. То није био човек већ звер. Животињски и нагонски је тражио злату. Очи су му биле мутне, усне дрхтале, а предњи рукама онакно је обухвао Веснин стас. Она се укашито трела. Крак јој је остао у гр-

ХРАБРОСТ

ОНА: Шта? Зар се усуђујете да ми противречите?!

лу, а тешио и врело тело потисло ју је у амбис... Тај човек, говен у ноћи разбухталним страстима, заситио је своја прлава чула расном и поносном лепотом девојке. Мале отргнуто нивше, чије је објине море жвајало. Миланало је и уљуљивало својим тласима њено тело и душу, која је чежула за љубављу мрвог и снажног рибара.

Весна се освестила. Скочила је и појурила. Њене алатне плетенице у пореду су висиле ње леђа. Уста јој је искривило болан грч, а очи су јој севале мржњом.

— О море моје, светило и чисто, како си далеко! Нипада те више вилети нећу. Ни тебе, ни моју љубав. До чекај га те!

Јурила је даље. У сенци иза бараке отајала је ниска троножна столица. Попела се. Свезала је своје бујне плетенице себи под брану, а затим за греду бараке. Гурнула је столицу.

Нашли су је ујутру мртву. Смрт је приказала њено нежно лице. Тело хладно и повосно, у својој класичној лепоти, као да је тежило што пре да се уклопи на ове пусти и мочварне туђине.

РОМАН „НОВЕ ПОШТЕ“

КРИВОКЛЕТСТВО

Ј. КИМГ

...не повољно доба и сваки шефови, су дошли за ту сплетку. Једног јутра, седећи сваки у својој радној соби, трели су се на једну велику галаму и ивику која је долазила из велике канцеларије. Отворивши врата, угледали су два човека како долазе на земљу, боре се и ударају један другог појујуће грубо. Сво чиновничтво отајало је и посматрало ову борбу. Старији шеф звикнуо је, те су оба човека прокинуле своју борбу. Тада су видели да се то Томас Абрахам тузе са једним младим чиновником.

— Шта је то? — мачку зарујало старији шеф. — Да ли пристоји да се неко тако понаша у канцеларији?

Затим се стари шеф обретео прокурорству:

— Молим да ми објасните зашто је то скандал?

Затим је одговорио:

— Томас Абрахам у последње време приграбио је себи таква права, да се иду у његовом деловању. И

данас је упозорио младога чиновника на ред, што је овај себе жамона, а затим је наступила свађа све док млади чиновник није рекао да...

Прокурорство је тада нагло престојо да говори посматрајући збуњено Абрахама и младог чиновника, поздрављена и у изгужаном оделу.

— А далим, — поздрављао је стари шеф одговор.

— Ја сам рекао да нећу да радим заједно са робјаљима! — наставно је уместо прокурорства млади чиновник који се тучао са Абрахамом. — То издрљудим и вама, Радјеје ћу још данас поднети оставку на моју службу.

Одговор младога чиновника био је пошито одређен и јасан, а деловао је на све присутне тако, као да су сви тај одговор и очекивали. Сви чиновници гласно су говорили:

— И ми те вођаљујемо. Не ми нећемо више да радимо са једним робјаљима.

Цела та сцена била је слична побуни, која је настала услед тога што су људи и сунине дуго трпели, те је одједном дошло до експлозије.

Стари шеф у првом тренутку посматрао је збуњено чиновника.

— Ја вас не разумем, — викао је да би надвизао све чиновнике. — Ко је овде робјаљин? Да ли господин Абрахам? Ко то трпље?

Стари шеф бајно је један поглед на прокурорству, који је рекао:

— Ја не знам одакле потиче то обавештења, али се говори у целој саборци.

— Па ни сам Абрахам то не пориче! — рече млади чиновник, који се малосас тучао. — На моје речи само је одговорио: «Па и ако је то тако, али се то вас трпље! Сам он признао је целу ствар».

Стари шеф погледао је свога зета, који је отајно бред и нем. Целоко је затим позвао погледом свога тача да оду до њихових канцеларије.

Стари шеф разумео је знак и пожурио се из велике канцеларије да би прекинуо сваку дебату са чиновником. Сматрао је за најнаметније да се повуку у његову канцеларију и да тамо сами расправе као тај инцидент.

— Дођите па ћемо довршити у мојој канцеларији, — рече енергичним гласом.

Абрахам, који је поправљао своје одело и помало се чистео, немо је пошао за шефовима.

— Шта је истина и да ли је тачна отгужба чиновника? — зашитао је стари шеф када су већ били у његовој канцеларији. — Да ли је истина да сте ви били на робјији?

Зашитао је збуњено посматрао око себе не знајући како да одговори.

— Ја вас упозоравам, — рече стари шеф, — да би најбоље учинили да признате праву истину, пошто ћемо у току најкраћег времена добити информације о вашем предживоту, те ће се тада све разјасити.

— Ако вас баш то занима, истина је. Ја сам био калњан и био сам на робјији. Али она палајница, тај ће већ запамтити. Нико то није могао други да каже него Артур. Безусловно је он отворио једно моје писмо!

— Но, на тада ви немате шта више код нас да тражите, — рече стари шеф.

Томас скочи и ишну:

Данас

Недеља, 28 март,
Муз. Агалаје, Иван Кашкоз.

БИОСКОПИ

АТИЛА: Да или не.
НЕМЗЕТИ: Порука са Волга.
РАКОЦИ: Тешко је раскинути.
ТРИЊИ: Кукавичлук.
Циклуси у 3, 5 и 7 часова.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Монедовић, Мусолини ул. 12. Те-
лефон: 23—95.
Рајетнић, П. Ракоци Ференц ул. 2.
Телефон: 21—00.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ
Рођано: 1 мушко и 1 женско дете.
Венчања: није било.
Умро: нико није.

РАДИО

28 март 1943.

БУДАПЕШТА, 7.30: Јутарња музика ● 9.00: Забавна музика ● 12.15: Програм за Левенте ● 12.35: Оркестар Бескарт ● 14.00: Уметничке плоче ● 20.00: Сличице са недељних спортових приредаба ● 22.50: Забавна музика.

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА
За Будапешту: 4.31 (путнички и од Сабалке брз), 20.24.
За Сабалку: 4.31, 8.14 (убрзани моторни воза за Зомбор), 13.31 (путнички воз (само до Сабалке)).
За Зомбор: 8.53, 10.37, 13.48 (директант за Паланку), 17.06.
За Обеча, Зенту, Сегед: 5.30, 14.00 (само до Обечеја), 16.33.
За Тител: 6.26, 20.27.
Из Будапеште: 18.08, 22.53 (брз).
Из Сабалке: 7.36, 20.10 (убрзани моторни).
Из Зомбора: 7.32, 10.26 (директант за Паланку), 12.47, 20.13.
Из Сегеда, Зенте, Обечеја: 7.28 (из Обечеја), 10.05, 19.00.
Из Титела: 6.24, 16.11.

ПИНГ-ПОНГ

ЕВРОПСКИ ПРВАЦИ
ПИНГ-ПОНГА У УЈВИДЕКУ

Илона К. Илона, прошлонедељна победница у Будапешти

Данас пре подне у 10 часова, у Левенте дому, одржаће се пинг-понг утакмица између државног првака АТЦ-а из Сабалке и КОК-а из Ујвидека. Овог пута наступиће оба тима у најбољем саставу. АТЦ: Харантоло I, Харантоло II, Кошч и Нађ. КОК: Клар, Варга, Такачи и Хосподарски. Као предигра главне такмичења биле такмичење дама: Вечоа К. Илона, прошлонедељна победница у Будапешти, и Ружиче Бек, припаднице КОК-а. За ове такмичење владу велико интересовање међу пријатељима овог спортског.

С. П. О. Р. Т.

Данас се игра пето коло утакмица за државно првенство у фудбалу

УАК игра против Железничара из Диошђера

Данас се одиграва пето коло утакмица за државно првенство у фудбалу. За ово најновије коло влада велико интересовање у целој земљи, а нарочито у Ујвидеку, где љубитељи спорта са великим нестрпљењем очекују овај нови сусрет УАК-а, који до данас није извојевао још ни једну победу. Данашњи противник

УАК-а, Железничар из Диошђера, налази се у доброј форми, а пошто се налази одмах испред УАК-а на табели, верује се да ће борба бити веома жива и узбудљива, а поготово обзиром да Железничар игра на свом терену и на игру коју је показао прошле недеље против Ујнешта.

ТРИ УТАКМИЦЕ НА ИГРАЛИШТУ КАФК-А

У четвртак су на игралишту КАФК-а одигране три утакмице. Прва утакмица одиграна је између чиновника Поште и железнице против чиновника Општине, која се завршила са резултатом 2:3 (1:1).

Друга утакмица одиграла је између КАФК-а и Св. Левенте из Ходшага, која је завршена резултатом 3:0 (1:0). Судија је био добар.

Трећу утакмицу играли су Грађанска школа и Св. Левенте (Кула). Резултат је 3:3 (1:1). Судија је био добар.

Данас КАФК гостује у Паланци против тамошње Св. Омладине. За ову утакмицу влада велико интересовање.

ОН ЛЕВЕНТЕ—НСК (Над'љ) 5:4 (3:3)

У четвртак је одиграна утакмица између ова два клуба. У самом почетку Левенте постижу гол, а надалеколови се ређају наизменично. У другом полувремену Св. Левенте даје још два гола и тиме постиже победу. Најбољи на терену били су: Человић, Сурдучки и Ворђан. Голове су дали: Человић, Шестанов, Миклуш и Пошоваков.

Делови за транзоре:
Феликс, Коринк и Валис
делови за све врсте меса-
чица могу се добити код
Фелдвари Бела-не
УЈВИДЕК, Бува трг 18
Телефон 41-72 - 666

Отворено је Градско једно лековито купатило и минерална вода **А. А. Ујвидек**
Лети и зими Билте накарнање (физте) и радуми Саваторијум за реуматична
Стручно лечење — Испробан резултат
Првокласна послуга — Умерене цене
Цео пансион већ од 12'50 пенга 700
Благајна је отворена од 8—16 после подне
Телефон 30-12 Купалишни лекар: Др. Кинка Борђ

ВИНО Р У М ЛИКЕР РАКИЈУ најбоље врсте добићете код **Füstös-a** 655
трговина шпецераја, деликатеса и алкохолног прија
УЈВИДЕК - Хитлер А. 17 - Тел. 34-19

NÉMETH ÉS TÁRSA
МЕЂУНАРОДНО ОТПРЕМНИШТВО
УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 3.
Телефон: 82-92, 25-90. Брзојави: Transglobus
Збирни саобраћај:
„МАНАЗ” „ВЕЛДУНА”

Електрични материјал — РАДИО
ЛЕХ ГЕЗА
Стручна радња за радио и електрику
УЈВИДЕК
Главна радња Орсагзасло трг 4 Телефон 25-93 3

БОРОШ СТЕВАН
УЈВИДЕК — Геринг ул. 9 — Тел. 39-51
врши превоз сваковрсте робе у целој земљи као и у иностранство нарочито Хрватску и Србију—Балат.
Важи за професионалца! На лагеру имам ваљаник и носак Транспортујем на ваше места.

Левентека заповест. Позивам све Левенте фудбалере који су се пријавили у Левентеку фудбалеску секцију да се пријаве у недељу у пола два часа на Левентеком игралишту. Исто тако имају доћи и на тренинг који ће се одржати у среду и у петак. Обавезан је и долазак на седмичну пододбора која ће се одржати у петак увече у пола седам часова. Против отсутних новешиће се поступава Каштеп.

Позив играчима Св. Берсика. Бордо: тим игра данас против УАК-а II. Следећи играчи да се јаве данас пре подне од 10—11 часова у фабрици ради преузимања опреме: Козаров, Атанасков, Рапоти, Малић, Шипош Гајин II, Хегедуш, Лучић II, Гајин I, Сикши, Цанић и Радованов II. Велики гостују у Каболу против Левенте. Да се јаве у недељу у 5.30 на железничкој станици: Машин I, Цигурски, Машин III, Машин II, Киш Нешин, Рајков, Чичуд, Милосављевић, Барна, Балтович, Радованов I, Божејац и Вујин.

Најмлађи фудбалски судија. Недавно је положио судиски течај спортиста Платон Рајинац, из Обутца. Иако Рајинац има свега 17 година, он спада међу најактивније спортске раднике у своје месту. Већ у првом колу утакмица за државно првенство са успехом је водио утакмицу Шафкашђерђе—Бегеч, која се завршила резултатом 4:2. Г. Рајинац је ишао наш вредан спортски дописник.

МАК, из Мекоа, и УВАК, Ујвидек, играју данас утакмицу за државно првенство III разреда. Ова утакмица обећава да ће бити веома интересантна, јер УВАК гостује у свом најбољем саставу: Егр, Бузго, Хорват, Петров, Вратарић, Ковач, Ивчић, Немет, Вилнер, Лешков и Барта. Утакмица се игра на Хитлер Алдоф игралишту. Почетак у 14.30 часова. У предигри, у 13 часова, играју подмлатци Св. Вилма и УВК-а. Цене улазница су снижене.

Недељни програм на игралишту Св. Делвидена. Данас се игра последње коло кружних утакмица, а то у 18.30 УВАК II—Тереквеш, а у 19.30 УАК II—Берсика.

Позивају се следећи играчи Св. Делвидена да се јаве у 12 часова у свлачионицу ради преузимања опреме за утакмицу у Петрецу: Миодраговић, Злоколина, Недељковић, Кантаршић, Стојишић, Загорчић, Малић, Мулић, Пашћан, Гостојић II, Силбашки и Лазин.

Бачка је победила МАК са 4:0 (2:0). У четвртак по подне одиграва је ова пријатељска утакмица, која је била доста интересантна. Бачка се веома поправила. Хатвани је био врло добар и он је дао сва четири гола.

САФК—МОВЕ Спорт 3:2 (1:0). У четвртак по подне САФК је пружио слабу игру. Било је три једнакостерпа.

Скупштина СВАК-а у Сабодри одржала је у четвртак по подне. За председника изабран је г. Брне Далкулеп, а пословни председник је Ворђ Киш.

Вести С. К. ВИЛАМ-а. Позивам све же наведене играче да у недељу 29 о. м. монастасивно дођу у означено време на тренинг-игралиште: у 12 часова Хорват, Ковач Ворђ, Пал, Гајин, Црепин, Војкович, Јопков, Колемон, Варга, Хорак, Сајферт и Ференц. У 15.30 часова: Арван, Амбот, Ференц Лушман, Доскоч, Киш, Шалта, Хорва, Трешел, Немет, Олаш и Машини — Каштеп.

АНТИКВАРНЕ КИЊИГЕ
купује продаје и заносиће мајноволни: антикварини
ПАТАКИ МАРГИТ, Ујвидек, Хитлер Алдоф ул. бр. 11 536

МАЛИ ОГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п. Свака даља реч 10 ф. За оне, који траже службу 50% јефтиније.

ПРОДАЈА

ЗА КОМЕНЦИОНЕ БИРОШЕ нуде се отац и син, стар 22 године на садаш или у провинцију. Болгов Андриш, Јожеф улца, 49, Увидек. 602

ЕЛЕКТРИЧАРСКИ ПОМОЋНИК се двогодишњом праксом тражи запослење. Вукобратов Жарко, Станар, Пала ул. 82. 701

ШОФЕР СТАР 36 ГОДИНА са пожељним искуством и за моторама чамце тражи намештене. Адреса у Администрацији. 700

ТРАЖИЈА

ЖЕНСКОГ И МУШКОГ УЧЕНИКА за боље породице тражи за одмах: Тралац Павле, фризер за даме и господу, Хорти Миклош шугарут бр. 14. 731

БЕРБЕРСКОГ ПОМОЋНИКА са знањем државног језика тражи за одмах Тралац Павле, фризер за даме и господу, Увидек, Хорти Миклош шугарут бр. 14. 732

КОМПАЊОНА БАЧВАНИНА СА 20.000 ПЕНГА тражи концесионарима изведена фарма, која је прошле године имала 1,5 милиона промета. Месечна зарада 500.— пенга. Понуде слати у Администрацију «Нове поште» под шифром «Иудаља». 603

ТРАЖИ СЕ КОВАЧ, КОЛАР И КРАВАР (говедар) уз месечну плату у новцу и натуру. Понуде слати на Zárdabirtok Intézősége, Alsókahol. 715

ДВА ОБУЋАРСКА РАДЕНИНА тражи за одмах. Василић Емил, Ујванден. 737

ТРАЖИМ ДОМАРА. Обавештења од 12—2, Хонвед ул. 32. 742

ФРИЗЕРСКУ УЧЕНИЦУ тражи. Упитати: Проф Чака, И. 749

ТРАЖИ СЕ млад добар берберски помоћник за одмах. Штјакон Миленти. Кула. 757

КУПОВИЦА

ПИСАЋЕ МАШИЦЕ марке АДЛЕР фирмације купује: фирма Марчић и Јанковић, Мусолини ул. 20. 734

КУПУЈЕМ КРУЊАЧ СА ДЕНЦ мотором. Докић Милорад, Фелшешбол. 703

Сирове дивље коже

и овце, мошуса (бизам палова), твора зепца итд. Купујем по највишој цени. Браун, крнар, Увидек, II Ракоши Ференц ул. 36. 209

КУПУЈЕМ ПИСАЋЕ МАШИЦЕ, машине за рачунање, радио апарате, плаћам највишу цену за заложене. **ГАЈЕР ХЕНРИК,** трговина радио-апарата, писаћих и машина за рачунање. Увидек, Јокан Мор улца бр. 32. Телефон 28—08. 650

КУДУЈЕМ ДОБРО ОЧУВАНЕ КРЕВЕТНЕ ЧАРШАВЕ и навлаке за јастуке. Петефи улца бр. 7. 704

КУПИО БИХ ЈЕДАН ХОФЕР ЕЛЕВАТОР у добром стању. Јавити: Андрија Ферко, Ниса. 709

ПРОДАЈА

ТРАКТОР М.А.В. са четири цилиндра 35 Н.Р. са генералном оправком у потпуном реду, један Хофер треш 54 пола у добром стању, један М.А.В. казан «десетак», један осмак елеватор и једна Хофер прено крунара 22 пола. Продаје Даница Немоли, Чурог, Зрња Миклош. 736

ПЕЛ-ТРАКТОР од 32 Н.Р.; Хофер треш 8 Н.Р. старији у добром стању; Валкс трактор од 20—30 Н.Р. и Газлашаги дреи у добром стању. Денц мотор од 3—4 Н.Р. са преносом и један Хофер елеватор продају се. Упитати: Дражић Сава, Чурог. 720

ГРАЂА, ЦРЕП, ЧЕРПИТИ И ЦИГЛЈЕ старог формата продају се. Упитати: Ковач Андрија, Хорти Миклош игралиште. 714

КОТЛАНКА И НАЗАН од 60 литара са цевима на продају. Упитати: Лајта ул. 14. 705

ПРОДАЈЕ СЕ: 1) Електрични мотор са 5½ Н.Р. W 110, 220 и 380 са упутником; 2) Један електрични мотор са 2 Н.Р. са истом волтажом као и први; 3) Један електрични мотор за мешање са кајшином. Мотори се могу видети у II Ракоши Ференц ул. 36 код електричара. 728

ПРОДАЈЕМ ХОФЕРОВУ ВРШАЋУ ГАРНИТУРУ од 8 Н.Р. из 1921 год., фабрички самоход и једну вршаницу 48 пола са елеватором. Тома Радојичин, Бантоварош. 729

ПРОДАЈЕМ ПЕТ СИНГЕРОВИХ МАШИНА моторних специјалних, пију дугмад, плату рупине. Алмашка, 5. 695

ПРОДАЈЕМ двоје мотоциклица на федеру са седницима и 34 самлука величине коцине, Алмашка, 5. 680

ПРОДАЈЕМ 26 СТОЛОВА ДУЖИХ И КРАЋИХ, 10 столала, 5 креслица и још много ходница и развог намештаја. Алмашка, 5. 687

ПРОДАЈЕ СЕ 75 МЕТАРА ЛИМЕНЕ ЦЕВИ са полтенице, 2 кома. Холо ул. 85. 747

ПРОДАЈЕ СЕ фабрички радио «Нора» 3+1, исправан. Борз ул. 3. 746

ДВА ДОБРА БИЛИЈАРА на продају. Јене фехернер, 21. 745

ПРОДАЈЕ СЕ КУЋА од 2 собе, претсобље, кухиња, комора, штала и шупа. Плац величине 300 квадратних хвала и 30 комада војки. Налази се на самом главном футошком путу. Упитати у Администрацији. 743

ЈАЈА канадско-плимутске живине, и шталско јубро за продају. Упитати Банка Бола ул. 35. 741

КЛАВИР, КРАТАК, ЦРНИ на продају. Упитати: Андрија ул. 12, Варга. 788

ПРОДАЈЕМ МОТОРЦИКЛ «Драмант Сакс» 98 см тира 1942, добро очуван, прерадио 1200 километара, регистрован, порез отплаћен. Адреса у Администрацији. 755

РАСПРОДАЈА ЦРЕПА И ЦИГАЉА старог формата. Упитати Никр ул. 7 (према штранду). 750

ЈЕДАН ЦРНИ ЗИМСКИ НАПУТ, црно одело, два грао женска мантла, при мушк треншкот продају се. Упитати кројача у дворшћу Мусолини, 8. 752

ЧИНОВАСТ КОЊ, врати кобле од 3 год. и половина волујска кола продаје Данило Секулић, Банфелдвар, Хорти ул. 30. 751

ПРОДАЈЕ СЕ ДОБРО БЕЛО СРЕМСНО ВИНО, Упитати у Администрацији. 756

ИЗДАЈЕ СЕ

СТАН ОД СОБЕ, ПРЕТСОБЉА, КУХИЊЕ И ШПАЈЗА за издавање. Обавештења: Доситејева ул. 23А или код фото Ројала. 724

ИЗДАЈЕ СЕ СТАН ОД 2 СОБЕ, претсобља и кујне, Свет Нитван ул. бр. 12. 744

НАМЕШТЕНА СОБА, засебан улаз, отвори центар, издаје се одмах. Адреса у Администрацији. 758

ЖЕНИЦА-УДОЈА

ЧИНОВНИЦА У ДРЖ. СЛУЖБИ — Српкиња — са приходом од 250.— пенга месечно и већом кућом, жели познанство удаје ради са интелектуалцем Србином од 30—40 год, првостепено учитељем. Може бити и без службе, само да је прегатније спопашности и добрих особина. Писати на администрацију «Нове поште» под шифром «Српкиња чиновница». 717

ТРАЖИМ ПОЗНАНСТВО ИНТЕЛИГЕНТНОГ ГОСПОДИНА 45 година, доброг срца, осигураће будућност, удаје ради. Обавештења понуде слати на Јанковић, Обвадка, Хорти ул. 24. 754

МОМАК, 30 ГОДИНА, мањег раста, жели би се девојком или удовицом без деце. Мирас потребан. Писати на адресу: Фото Галац, Чонолаа, под шифром «Тресови». 753

РАЗНО

ЖЕЛЕО БИХ ПОЗНАНСТВО са једном старијом девојком или удовицом. Мирас пожељан ради проширења послова. Можим да ми се пошље и фотографија коју уз отрогу дискрецију враћам. Мађарски и српски језик пожељан. Понуде на администрацију. 722

ЧАСТ МИ ЈЕ ИЗВЕСТИТИ нешто важе госте да сам поново отворила моју гостиницу таконизи «Царина» у којој можете добити сваки дан купити и печене рибе. Удова Флац, Палена. 730

СТАРА одежа, веш најбоље плаћам. На позив кући долазим. НАЧА ШАНДОР, старетинар. Хел тер 7. (Рибљи трг.) 601

ПРЕВАЂАЊА, КОРЕСПОНДЕНЦИЈУ, ПРЕПИСИВАЊА на српско-хрватском, мађарском и немачком језику јетини примам. Вршебот тер 7. II спрат, средња врата (код поште). 2070

ЛОЗЕ САДНИЦЕ са циплама или без жила, калемљене на американој подлози, могу се добити код главног повереника саблдишта садница ПЕТЕШ у Сабадни. БУЛА РАБАИ, Етвеш ул. 5. Телефон 706. 20

СМРТ ПАЦОВИМА И МИШЕВИМА! Сигурно средство за уништавање пчелова шалема тоштом уз доплату са упутством франко пенга 5.50 Јоца Андрић, Ђурак, Увидек, Фехермезе (бив. Бело ниве) ул. 28. 8)

ПРОДАО БИХ пар пачмова, Грегса Јаво из Петреца, Проф Чака, 809. 761

ДВА СТАРА КРЕВЕТА, 1 вахтаси, 1 астал и др. на продају. Упитати у Администрацији.

НОМ ЛЕО, старетинар, Техоли Ик ре ул. 2 (угао II Ракоши Ференц ул.) купује и продаје одежа. На жељу долази и у кућу. 399

МЕЊАО БИХ свој Мађар Алам дреш «осмак» број 12.000 за Мађар Алам «шестак». Нутри Лајош, Жабель. 740

ПЛЕМЕНИТЕ ВОЋКЕ код главног заступника Деметеровог воћног садника. Рџан, Сабадна, Етвеш улца 5. Телефон 706. 472

ОПРАВКА БАТОВА, НАВИТА, КУПОВИНА И ПРОДАЈА ЗЛАТНИХ И СРЕБРНИХ ПРЕДМЕТА. СИВЕРИ КАРОЉ, сајница и драгулар, II Ракоши ул (бивши Футошки пут) 4. 570

АСТРА ОСИГУРАВАЈУЋЕ Д. Д. ЗОМБОР, Зрњини пут 16, прима месне и путујне заступнике. У свакој околној општини месног заступника. Месечно 2—300 пенга споредне зараде. Обавештења господи и госпође могу се писмено јавити, као и пензионери. 506

ВЕЋЕ И МАЊЕ ФАБРИЧКЕ ПРОСТОРИЈЕ, СНАБДЕВЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ СТРУЈОМ, олмах за издавање. На истом месту могу се добити вишеградске наце од 400 до 800 литара, у одличном стању. Ненингветелер, стври Житни трг 4, телефони 20—15. 748

ШТИМУЈЕМ И ПОПРАВЉАМ КЛАВИРЕ и фуо хармониуме по умереној цени. По позиву идем и на страну. Милан Цуцић, клавириштер. Увидек, Миклош ул. 28.

ПРИПОСЛАНО

Мога син Милана «Бате» Пуштрића дугове, било какве рачуне, или судске трошкове итд. нећу плаћати, него ћу их признавати.

У Овербасу, 22 марта 1943. 782

БРАНКО ПУШТРИЋ, отац.

Највећим ускршњим поклон
Емајла сапун за бријање
Дрогерииа ХАГИЕА
К. Живојновћ
УЈВИДЕК 736

« Експрес »
606 предузеће за кониске машице
ВАРГА ЈАНОШ
УЈВИДЕК - Јокан Мор ул. 33
Чисти и бојадисне
Тачна и брза послуга

ШОМАН
Ујвидек основано
1865 - Телефон 21-20
има грађевни и материјал за изолације,
као и камење и најбољих споменика
јетиних и првокласних 386

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ
Ротациона штампа «Урания»,
штампарски завод и издавачко
подузеће (аласник Јован Келемен)
за штампарску одговара осир
Франк, II Ракоши Ференц ул. 30.
Рукописи се не враћају